Należytość pocztowa uiszczona gotówką.

Cena [illegible] 25 gr.

GŁOS NARODU

NR. 79. — ROK XXXVIII

NIEDZIELA 22 MARCA 1931.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA KRAKÓW, ULICA ŚW. KRZYŻA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKÓW 401.099.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie z odnoszeniem	W Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze państwa polski z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
Miesięcznie	6·20 zł.	5·70 zł.	6·20 zł.	9·50 zł.	5·70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

„GLORIA“

MARKA OCHRONNA Gloria OSTRZE DO GOLENIA

znane ze swej dobroci ostrze do golenia
Odznaczone medalami w kraju i zagranicą
Wszędzie do nabycia! — Wszędzie do nabycia!

Plebiscyt i Korfanty.

Gdy organy sanacyjne w artykułach poświęconych 10-tej rocznicy plebiscytu, nie mają odwagi wspomnieć choćby jednem słowem o zasługach W. Korfantego, to prasa niemiecka pisząc o smutnym dla Niemiec wynikach tego plebiscytu, nie szczędzi słów „uznania“ dla człowieka, który przekreślił w dużej mierze 600-letnią działalność niemczyzny nad górną Odrą, przywracając Polsce najbogatszą część Śląska. Tem uznaniem, tym hołdem mimowolnym dla polskiego O'Connela są owe pełne nienawiści artykuły, charakteryzujące wiekopomną rolę Korfantego w dziele budzenia ludu śląskiego. Korfanty urasta na łamach niemieckiej prasy na jakąś złowrogą, niemal demoniczną potęgę, która wydarła Niemcom skarb najcenniejszy i „najsłuszniej“ im się należący. Plebiscyt był, zdaniem np. głównego organu Hitlerowców, „rabunkiem ziemi na niemieckim wschodzie“, a winę tego „nieszczęścia“ ponosi nie kto inny, ale Korfanty.

„Kto — pyta „Völkische Beobachter“ — sprowadził to nieszczęście na Górny Śląsk i komu należy zawdzięczać powstanie tej drugiej Alzacji i Lotaryngji, mówiąc słowami Lloyd George'a?

W r. 1903 wynurzył się z politycznej nicości na G. Śląsku z okazji wyborów do Reichstagu Wojciech Korfanty. Ten polski agitator i Górnoślązak z urodzenia, uczeń niemieckich uczonych i ekonomisty Wernera Sombarta, później poseł do Reichstagu był przez los przeznaczony na tyrana ludu górnośląskiego. On był sprawcą powstań i pogromów, w czasie których wiernych Niemcom Górnoślązaków wydawał w ręce Kongresowiaków i zbrodniczych elementów. Górny Śląsk drżał pod terorem Korfantego i generała Le Ronda“.

W tych kłamliwych oskarżeniach należy wyczytać stwierdzenie historycznej prawdy, że duszą odrodzenia polskości na Śląsku i zwierzchnim wodzem w dniach rozstrzygającej walki był ów znienawidzony przez Niemców — a w Polsce także przez sanatorów — Korfanty. I zaiste nic lepiej nie charakteryzuje tego potwornego nonsensu, jakim jest dzisiejsza polska rzeczywistość, jak fakt, że człowiek, którego życie wypełniła droga Śląska do Polski, musiał odbyć wędrówkę ze Śląska do Brześcia akurat wtedy, gdy zbliżała się 10-ta rocznica plebiscytu. Jest w tej drodze do Brześcia moment dramatyczny, jakim historja obdarza tylko wyjątkowe postaci. Jeśli czego było potrzeba Wojciechowi Korfantemu, by zająć miejsce wśród pierwszych osobistości polskich tego stulecia, to dał mu Brześć tak mężnie i z taką godnością zniesiony. W 10-tą rocznicę plebiscytu wspominamy jego imię z uczuciem dumy i widzimy w nim wodza w jutrzejszych zmaganiach o wielkość Polski.

Brześć, jak duch Banka, pojawia się znowu wśród biesiadujących przy stole rządowym sanatorów. Wczoraj właśnie parlamentarne kluby opozycyjne zgłosiły w Sejmie wniosek o utworzenie komisji nadzwyczajnej dla zbadania sprawy znęcania się nad więźniami brzeskimi. Komisja taka składałaby się z 10-ciu przedstawicieli, wybranych przez prawnicze fakultety uniwersytetów i miałaby prawo przesłuchiwać świadków pod przysięgą. Byłaby to nadzwyczajna komisja śledcza, podobna do tej, jaką Sejm na wniosek rządu Piłsudskiego powołał w roku 1926 do „ścigania nadużyć“. Że zbadanie ponurej „tajemnicy“ Brześcia jest podyktowane nie tylko względami moralnemi — które już same powinny wystarczyć — ale i pierwszorzędnym interesem państwowym, że ponadto leży on w interesie rządu i całego obozu rządowego, o tem chyba pisać już nie trzeba. Przecież państwo nasze nie może stać pod pręgierzem opinji publicznej świata, przecież jego przedstawiciele nie mogą narażać się zagranicą na obrażające artykuły, aluzje i zapytania. Kto nie rozumie tej strasznej szkody, jaką państwu Brześć przyniósł, ten dyskwalifikuje się do dyskusji o sprawach politycznych. Im więcej czasu upłynie, tem będzie trudniej rządowi sanacyjnemu z brzeskim kamieniem u nogi. Sprawy Brześcia społeczeństwo nie zapomni, póki nie przyjdzie ekspjacja jawna i zupełna. Pojawi się ona na sesji przyszłej i na sesjach późniejszych. Wlec się będzie przez prasę, przez literaturę, przez legendę, ścigać będzie jak Erinja mściwa smutnych „bohaterów“ Brześcia... Póki czas, należy dać Moralności i Prawu zadośćuczynienie. A czasu już jest niewiele i możność naprawienia zła coraz mniejsza... ax.

WYROK ZA UPROWADZENIE B. PREZYDENTA.

Helsingfors, 21 marca. Sąd najwyższy zatwierdził wczoraj wyrok w procesie o uprowadzenie dawnego prezydenta Stahlberga, wedle którego **dawny szef sztabu generalnego armji fińskiej generał Wallenius skazany został na rok i 10 miesięcy więzienia a podpułkownik Kuussaari na dwa lata więzienia, przyczem obaj zostali wydaleni z wojska.**

— — o — —

Warszawa 21. 3. (Telef. wł.). Nieznani sprawcy napadli na dom rządcy folwarku **Nowe Łozie**, Jana Potockiego. Po **zamordowaniu Potockiego i jego kucharki**, dla zatarcia śladów mordercy, **podpalili zabudowania folwarczne.** Zwłoki zamordowanych znaleziono zwęglone.

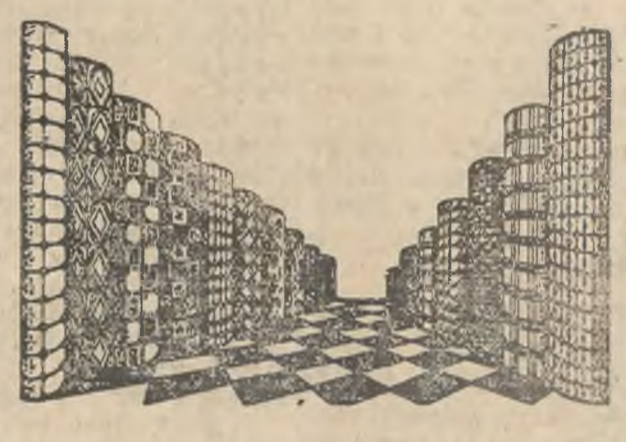
Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Zmarł tu artysta-malarz **Czesław Nowocień.**

Tyrana (PAT). Król Zogu przybył dzisiaj na pokładzie „Quarto“ do Durazzo, gdzie został radośnie powitany przez wielkie tłumy ludności.

Nowy Jork. (PAT) Podczas bankietu, wydanego na cześć Borysa Pilniaka, Teodor Dreiser **znieważył czynnie niedawnego laureata nagrody Nobla, Levisa Sinclaira.** Powodem zajścia był zarzut, podniesiony ze strony Sinclair Levisa, że Dreiser popełnił **plagjat, kradnąc 3 tysiące słów z książki, napisanej przez żonę Sinclair Levisa o Rosji.** Po zajściu Levis Sinclair miał powiedzieć, że nie mógł należycie odpowiedzieć na zniewagę, **ponieważ obecni schwytali go za ręce.**

Polecamy! po najtańszych cenach fabrycznych w wielkim wyborze

Linoleum, Ceraty, Dywany wełniane i pluszowe Chodniki, Kapy na łóżka, Koce i Pledy, Narzuty, Firanki, Portjery, Chodniki kokosowe Płaszcze gumowe i impregnowane

PRZEMYSŁ-LINOLEUM

Kraków. Rynek 10.

Warszawa, Marszałkowska 143. — Bielsko, Wzgórze 20.

50 własnych składów.

Przemysł włókienniczy dąży do dalszej redukcji płac

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Wobec **wymówienia umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym bielsko-bialskim minister pracy zaprosił na konferencję pracodawców tego przemysłu i oświadczył im, że obniżenie płac robotniczych w obecnym czasie uważa za niewłaściwe tem bardziej, że w grudniu płace zostały obniżone przez wprowadzenie nowej umowy taryfowej dla tkaczy.**

Dalsze narady w tej sprawie odbędą się po podjęciu rokowań bezpośrednich między przedstawicielami organizacyj robotniczych a przedstawicielami pracodawców.

W ministerstwie pracy przyjęta była delegacja robotników **Schlösserowskiej Manufaktury w Ozorkowie w sprawie zamierzonej przez przedsiębiorstwo rewizji niektórych kategoryj akordu.** Przedstawiciele ministerstwa pracy wyjaśnili, **że zamierzona zmiana nie powinna naruszać podstaw umowy zbiorowej, obowiązującej w przemyśle włókienniczym.**

—X—

Bunt w Gruzji.

Genewa. (PAT). Gruzińskie biuro prasowe przysłało tu z Tyflisu doniesienie o gwałtownych wybuchach **buntu w rozmaitych okolicach Kaukazu** w związku z przymusowem przeprowadzaniem kolektywizacji i wzrostem represyj. W Gruzji doszło do **krwawych utarczek pomiędzy powstańcami a oddziałami G. P. U.** Oczekiwane są wypadki bardzo poważne.

W rejonie węglowym północnego Kaukazu — jak donosi prasa sowiecka — gospodarstwa są już prawie całkowicie skolektywizowane. Co tydzień wstępuje do kolektywu po parę włościan. Podatki i inne ciężary państwowe uniemożliwiają zupełnie gospodarkę indywidualną.

———ooo———

OPTYMIZM HENDERSONA.

Londyn, 21 marca. Na zebraniu politycznem w Hull minister spraw zagranicznych Henderson oświadczył, że **mimo reakcji Izby gmin, rząd nie zboczy z raz obranej drogi. Poczynione zostały już pierwsze kroki w sprawie międzynarodowego rozbrojenia.** W sprawie Indyj oświadczył Henderson, że **rząd zamierza zwołać nową wielką konferencję.** Dalej zaznaczył minister, że rząd zdecydowany jest przeprowadzić **nową ustawę węglową** mimo wszelkich **trudności.** Rząd postara się również, aby **właściciele kopalń spełnili swoje zobowiązania.**

———ooo———

PAINLEVE KANDYDATEM NA PREZYDENTA.

Paryż. (PAT) Z inicjatywy deputowanych Herriota i Borela odbyło się wczoraj zebranie grup parlamentarnych, należących do lewicy łącznie z t. zw. grupą socjalistyczną Francji. Socjaliści, należący do II Międzynarodówki i stanowiący najliczniejszą grupę lewicową, w zebraniu tem udziału nie brali. Celem zebrania było **omówienie sprawy przyszłego kandydata na stanowisko prezydenta republiki wobec obiegającej wiadomości, że Briand kandydatury tej się zrzeka.** Zebranie obrało swego kandydata w osobie znakomitego uczonego, b. ministra **Painleve.** Kandydatura ta nie spotkała się z życzliwem przyjęciem ze strony socjalistów.

CAMBRIDGE ZWYCIĘŻYŁ W ZAWODACH WIOŚLARSKICH.

Londyn, 21 marca. **Dziś odbyły się tradycyjne zawody wioślarskie między załogami uniwersytetów** Cambridge i Oxford. **Zwycięstwo odniosła załoga uniwersytetu Cambridge wyprzedzając łódź przeciwnika w 19 min. 34 sek. o dwie i pół długości łodzi. Jest to 42 zwycięstwo uniwersytetu** Cambridge, podczas gdy Oxford zwyciężył dotąd 40 razy.

———

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Z pogranicza sowieckiego donoszą o zamordowaniu w miasteczku Pleszczewice po stronie sowieckiej nad granicą polską **dwu członków miejscowego G. P. U.**

O czem piszą inni?...

Kłopoty imieninowe.

„Gazeta Polska“ oburzona jest na Zarząd Teatrów w Warszawie z powodu wystawienia w dniu 19 marca sztuki „Król Kochanek“.

„Utwór niesmaczny w treści, błahy w muzyce, o humorze urojonym i ambicjach skierowanych raczej ku pośledniejszym instynktom tłumu, stał w rażącej sprzeczności z wszelkiem pojęciem uroczystości.

Wybór jego był nietaktem, dowodem bezgłowia w zarządzie Teatrów Miejskich i w dyrekcji Opery. Skutkiem niestosownego wyboru było **przedwczesne opuszczenie przedstawienia przez Pana Prezydenta Rzplitej**“.

W innem miejscu tenże dziennik twierdzi, że

Zarząd Teatrów Miejskich i resortowy wiceprezydent Borzęcki, któremu teatry podlegają, dali sobie urządzeniem tego przedstawienia świadectwo albo złej woli, która przekroczyła wszelkie granice przyzwoitości, albo — co najmniej — niedołęstwa i braku najprymitywniejszej orjentacji w rzeczach sztuki“.

Kto pojedzie na „Wichrze“?

Pod tytułem „Maskarada“ pisze „Naprzód“

„Wraz z p. Piłsudskim wyjedzie z Madery także jego straż przyboczna i jej komendant p. kapitan Lepecki. Straż ta, poprzebierana była na Maderze przez cały czas pobytu tamże p. Piłsudskiego i **udawała witających owacyjnie pierwszego marszałka Polski tubylców**. Na „Wichrze“ udawać będzie marynarzy“.

W jakim celu to udawanie? Czy chce się zaimponować „tubylcom“ w różnych krajach czy też może ta straż miała także w Piłsudskim wzbudzać przekonanie, że jest wszędzie znany i wielbiony?

Nie nakładać uniwersytetom kagańca!

Z powodu pogłosek o zamiarze zniszczenia autonomji uniwersyteckiej pisze „A.B.C.“:

„Historja wykazała już niejednokrotnie, że ci nawet, którym udało się usunąć zasadę niezawisłości sądownictwa, połamali zęby na autonomji uniwersytetów. Autonomja ta przetrwała czasy najsroższych autokratów, przeciwstawiając się zwycięsko w ciągu długich wieków wszelkim zamachom i skierowanym przeciw niej eksperymentom.

Jedno nie ulega żadnej wątpliwości. Każda próba naruszenia samorządu uniwersyteckiego automatycznie radykalizuje inteligencję i wzmaga wśród niej nastroje opozycyjne“.

Doświadczyły tego na sobie rządy carskie, a niedawno także ministrowie hiszpańscy. Zwycięzcami, pisze „A. B. C.“ w walce o nałożenie uniwersytetom kagańca okazały się tylko Sowiety.

Szkodliwe metody sanacji na Śląsku.

„Gazeta Warszawska“ wyrzuca sanacji, że pięć lat walczyła, zresztą bezskutecznie z Korfantym.

„W czasie, gdy Niemcy systematycznie przygotowują olbrzymi atak na nasze granice zachodnie, obóz sanacyjny za najważniejsze swoje zadanie uznał zniweczenie polityczne **człowieka, bez którego nie byłoby ani województwa, ani wojewody śląskiego**. Tak jest i tego nie zdoła obalić nikt“.

„Kurjer Śląski“ przypomina, w jak trudnych warunkach walczyła Polska za Śląsk i jak zaważyło dopuszczenie głosu emigrantów niemieckich.

„Gdyby nie emigranci niemieccy, liczba głosów niemieckich byłaby o połowę mniejsza. I granicę przy rozstrzygnięciu byłby napewno stanowił prawy brzeg Odry. Fakt dopuszczenia emigrantów niemieckich do głosowania, których już nic nie łączyło z ziemią śląską, było dziejową niesprawiedliwością“.

Rozpatrując syluację obecną, stwierdza „Kurjer Śląski“, że sanacja sprowadziła na Śląsk stan zamętu i niepokoju.

„Polityka bez zasad chrześcijańskich prowadzi narody do zbrodni i zaniku sprawiedliwości. Brak tych kardynalnych zasad w obozie rządzącym, poważnił Lud Śląski, umorzył sprawiedliwość i popchnął społeczeństwo polskie na Śląsku do tego, że ono się dziś rozpada, że naród ongiś zwarty, karny i ofiarny, się dzieli, brat nienawidzi brata, sąsiad sąsiada, wszędzie zazdrość, wszędzie nienawiść, a ci z którymi staczaliśmy 10 lat temu ten krwawy bój, patrzą z szyderczym uśmiechem na tę walkę bratobójczą, zacierają ręce i gotują się do zadania nam śmiertelnego ciosu“.

Prasa sanacyjna skrupulatnie przemilcza, jak to już wczoraj podkreśliliśmy, nazwisko Korfantego. Gdyby krytykowała jego politykę (jak to robi prasa niezależna w stosunku do Piłsudskiego), to okazywałaby, że ma przynajmniej jakieś pozory słuszności. Milczenie świadczy o bezsilności, o niemożności pomniejszenia roli Korfantego.

Przegląd religijny.

Dwa fronty walki z religją. — „Bezbożnictwo“ bolszewickie. — Pogaństwo hitleryzmu. — Zachowanie się socjalistów.

Obserwujemy teraz w Niemczech początek walki z zalewającem ten kraj bezbożnictwem. Idzie ono z dwóch stron i dwa fronty tworzy. Z jednej strony komuniści, z drugiej — narodowi nacjonaliści Hittlera.

Komuniści działają za pośrednictwem t. zw. „proletarjackiego ruchu wolnomyślnego“. — Szczególną uwagę zwracają na młodzież, a do propagandy ateizmu używają wszystkich rodzajów sztuki: teatru (Piscator), plastyki (Groschen), kina; posługują się książką i sportem. Z planowanych lub już urządzonych ostatnio imprez wymienić trzeba dwie wystawy bezbożnictwa (w Berlinie i Lipsku), oraz sportowy „zjazd czerwony“ młodzieży komunistycznej na Wielkanoc w Berlinie. Projektowali ponadto ruchomą wystawę bezbożnictwa, której eksponaty byłyby codziennie zmieniane; W ten sposób spodziewali się sparaliżować przeciwdziałanie władz państwa. Zanimby sąd zdążył zakwalifikować jakiś eksponat jako obrażający uczucia religijne ludności, ludnośćby go już oglądnęła, a przybywająca celem usunięcia go policja jużby go nie zastała na wystawie; znalazłaby całkiem nową wystawę, co do której potrzebne byłoby nowe postępowanie sądowe.

Niebezpiecznej tej akcji zaczynają się przeciwstawiać władze polityczne państwa... Z inicjatywy pruskiego ministra spraw wewnętrznych, Severinga, odbyła się w środę 18 b. m. konferencja ministrów spraw wewnętrznych ze wszystkich krajów związkowych. Nie są jeszcze znane postanowienia tej konferencji. Musiała się jednak zakończyć pozytywnemi rezultatami, skoro równocześnie w paru ośrodkach działalności komunistów nastąpiła w ostatnich dniach interwencja władz politycznych. I tak zamknięto obydwie wystawy bezbożnictwa: w Berlinie i w Lipsku, a urządzającym je wytoczono dochodzenia o zniewagę istniejących „instytucyj religijnych“. Wzięto się również i do zamierzonego zjazdu sportowego w Berlinie. Zakazano wszelkich pochodów, zgromadzeń i manifestacyj; pozwolono tylko na zawody sportowe. Nie koniec na tem!

Z parokrotnych wynurzeń ministra spraw wewnętrznych Rzeszy Wirtha wynika, że na wypadek, gdyby agitacja bolszewicka za ateizmem nie ustała, postara się w parlamencie o uchwalenie „nowych“ środków do walki z nią. Znaczy to nic co innego, tylko groźbę rozwiązania wszystkich tego rodzaju stowarzyszeń i instytucyj.

Obok walki władz politycznych z bezbożnictwem bolszewizmu, widzimy obecnie w Niemczech walkę katolików z ruchem narodowego socjalizmu Hittlera... Są to dwa odmienne od siebie ruchy, a stoją do siebie w stosunku bezwzględnej walki na śmierć i życie. Schodzą się jednak w skutkach swej działalności: w ruinie wszelkiej etyki i w gloryfikacji gwałtu. Narodowy socjalizm nie propaguje bezbożnictwa, jak bolszewizm, ale jego „bóg“ nie ma nic wspólnego z Bogiem religji objawionej, jego zaś religja jest próbą zlania chrześcijaństwa z rasową religją starych Germanów. I jeden i drugi ruch grozi zupełnem spoganieniem duszy niemieckiego narodu. Nic dziw tedy, że się w sferach katolickich budzi w ostatnim czasie coraz większy odpór przeciw „narodowemu socjalizmowi“, jak już istnieje w stosunku do bolszewizmu. Wkrótce już wszystkie diecezje niemieckie objęte będą zarządzeniami Biskupów w sprawie narodowego socjalizmu i zakazem należenia do tego obozu. Ostatnim w tej sprawie był list Biskupów prowincji kościelnej Paderborn, któryśmy onegdaj w streszczeniu przytoczyli.

Nie poprzestaje się jednak — rzecz jasna — na samych zakazach. Równocześnie bowiem z zarządzeniami Episkopatu idzie przez katolickie organizacje niemieckie wielka akcja uświadomienia mas o celach hittleryzmu, o jego światopoglądzie, wyjaśnienie i katolickie kich pojęć, rasy, narodu, państwa, władzy, moralności społecznej, etyki gospodarczej i in. Niema prawie numeru katolickich dzienników niemieckich („Germania“, „Kölnische Volkszeitung“) bez sprawozdania z jakiejś konferencji, z jakiegoś zjazdu to młodzieży żeńskiej lub męskiej, to robotników lub urzędników, to kupców lub rękodzielników, na którym specjalny referent omawiał ważniejsze punkty programu i światopoglądu partji narodowo-socjalistycznej. Gęstość sieci organizacyjnej katolików w Niemczech umożliwia Kościołowi skuteczną walkę w duszy zbiorowej narodu z tym kulturalnym obłędem, jakim jest hitleryzm.

Z wielu względów interesującem w tych walkach jest zachowanie się Socj. Demokracji. Z przyjemnością konstatuje „Germania“, że socjalistyczny minister spraw wewnętrznych w Prusiech Severing, bardzo stanowczo wystąpił przeciw propagandzie bolszewickiego bezbożnictwa i że to na jego interwencję min. Wirth zwołał konferencję ministrów z krajów Rzeszy w tej sprawie. Równocześnie jednak stwierdza organ centrum, że się nie dostosowała do stanowiska Severinga pani Wellmann, przemawiając w imieniu frakcji socjalistycznej w sprawie „wolnomyślicielstwa“ w sejmie pruskim. Oczywiście siedzenie na dwóch stołkach nie da się długo utrzymać. Walka o panowanie religji wchodzi w stadjum decydujące, i socjaliści będą musieli albo wycofać swego ministra z rządu i rozbić koalicję, albo wyrzec się wszelkich stosunków z propagandą ateistyczną.

Pejot.

List pasterski X. biskupa G. Chomyszyna
o stosunku do Polski.

(KAP.) W ostatnich dniach ukazał się list pasterski biskupa diecezji Przemyskiej obrządku grecko-katolickiego, Ks. Dr Grzegorza Chomyszyna: „Do ludzi dobrej woli o położeniu politycznem ludności ukraińskiej w Państwie Polskiem“. Wystąpienie powyższe Ks. Biskupa Chomyszyna stanowi akt niezwykle doniosłej wagi w stosunkach polsko-rusińskich, jest głosem Pasterza Chrystusowego, który — należałoby życzyć — aby był należycie zrozumiany i wysłuchany.

Były chwile — pisze Ks. Biskup — kiedy ludność ukraińska w Polsce mogła uzyskać pewne korzyści i polepszenia bytu, jednak zaślepieni przywódcy polityczni zajęli stanowisko nieprzejednane. „**Stanęliśmy i stoimy do dziś na stanowisku negacji, gorączki nacjonalistycznej, demagogji** i ponosimy z każdym dniem wielkie straty, czynnikom zaś państwowym i społeczeństwu polskiemu dajemy powód do stosowania względem ludności ukraińskiej tem większej bezwzględności. A przecież prosty rozum nam mówi, że żadne państwo na świecie nie może tolerować a tem więcej życzliwie traktować obywateli, którzy nie chcą go uznać albo podporządkować się jego władzy. Nasze negatywne stanowisko w stosunku do Państwa Polskiego, chociażby i obcego nam, nie odpowiada ani wymogom zdrowego rozsądku, ani zasadom wiary i etyki, a nam, osłabionym wyrządza wielkie straty i szkody“.

Przechodząc do znanych **aktów sabotażu w Małopolsce Wschodniej**, pisze Ks. Biskup, że nie można ich uważać za objawy bohaterstwa, bo z gruntu są nieetyczne. Do tego użyta została młodzież; w rezultacie — wiele złamanych i zmarnowanych dusz ludzkich“. **Największy wróg naszego narodu nie mógł mu przynieść więcej krzywdy**, jak ci, którzy wciągnęli młodzież do tego rodzaju czynów. Akty sabotażu — to nie jest droga do uzyskania niepodległości. W ten sposób wytwarza się tylko anarchistyczno - konspiracyjny system, który w przyszłości może rozwalić i własne państwo. „**Państwo ościenne, wrogie Polsce, może umyślnie podsyca ten ferment u nas**, aby wykorzystać nasze niezadowolenie. A już jest czystem szyderstwem perfidna obrna ze strony bolszewików, którzy sami niszczą nasz naród na Wielkiej Ukrainie“.

W następnej części swego listu pasterskiego, Ks. Biskup zarzuca **niektórym urzędnikom państwowym, a także szowinistycznie usposobionym jednostkom ze strony społeczeństwa polskiego**, że postępowaniem swojem utrudniają porozumienie z ludnością ukraińską. Żali się Ks. Biskup na ograniczenia w szkolnictwie, na szykany, stosowane wobec charytatywnych zakładów zakonnych ukraińskich, oraz t. zw. „przedszkolach“. — Skarży się dalej Ks. Biskup na poniżające traktowanie ze strony władz księży grecko-katolickich, na kary, nakładane przez policję przy lada przewinieniu, na obelżywe niejednokrotnie w pismach odzywanie się o społeczeństwie ukraińskiem. „Niechże i władze i społeczeństwo polskie także zreflektują się i niech nie widzą tylko winy po naszej stronie, ale też i po swojej własnej. Niech nie uważają nas wyłącznie za „dzicz hajdamacką“, a przejawy naszego życia za „rozpętany bandytyzm“, ale niech zwrócą na siebie uwagę, że i tam nie jest wszystko idealne“.

Zwracając się do **metod pacyfikacji**, pisze Ks. Biskup, że trzeba będzie dużo czasu i wiele dobrej woli ze strony polskiej, aby o tem wśród ludności Małopolski Wschodniej zapomniano... Dotychczasowi politycy ukraińscy składali się albo z serwilistów, niejednokrotnie skorumpowanych osobistemi korzyściami, albo z elementów awanturniczych, dla których dewiza „wszystko. albo nic“. — „Rozsądna i realna polityka wymaga, aby zaznaczać **także pełną lojalność dla państwa, w którem teraz żyjemy...**“ Posuwam się jeszcze dalej — mówi Ks. Biskup — i ku zdziwieniu samych Polaków, a może ku oburzeniu Ukraińców, twierdzę, że

nasza lojalność ma iść w tym kierunku, aby Państwo Polskie było silne i bezpieczne, ale zarazem i sprawiedliwe...

Do samodzielności państwowej Ukraina ani była ani nie jest jeszcze przygotowana. Powołuje się Ks. Biskup na zdanie dobrego znawcy stosunków ukraińskich, wizytatora apostolskiego Ukrainy, ś. p. O. Genocchi, który powiedział: „**Ukraińcy nie są jeszcze dojrzali do rządzenia**“. A był to człowiek b. przychylny dla Ukraińców. Z tego jednak nie wypływa, aby ludność miała się wogóle zrzec myśli o swem samodzielnem państwie. „Nie wiemy, co kryje przyszłość. Cały Wschód, to wielki sfinks. **Może z popiołu i zgliszcz bolszewickich zbudzą się nowe narody i nowe państwa**, w stosunku do których tak Polska, jak i Ukraina mają odegrać wielką rolę“. „Chodziło mi o to — pisze Ks. Biskup — ażeby Polacy zrozumieli, że Ukraińcy **chociaż w mniejszości, mogą pomóc albo zaszkodzić Państwu Polskiemu**, że interes narodu **ukraińskiego** jest także interesem Państwa **Polskiego**. Historja splotła oba narody ze sobą nie na to, aby wzajemnie się zabijały, nienawidziły, lecz aby wzajemne stosunki ułożyły ze sobą po sprawiedliwości i spełniały tę wielką misję, jaka na Wschodzie czeka oba narody“.

Ks. Biskup wie o tem, że wielu Ukraińców narzeka na dzisiejszy stan stosunków pomiędzy Polakami a Ukraińcami, tylko boją się z tem wystąpić otwarcie. „**Dlatego ja miałem odwagę w tej sprawie zabrać głos, aby ludziom dobrej woli wśród Ukraińców dać możność wyjść z dotychczasowego biernego stanowiska, zabrać głos i jawnie powiedzieć: tak dalej być nie może...**“ Nie z powodu chwilowej konjunktury napisał Ks. Biskup swój list, ale opierając się jedynie na zasadach wiary, sumienia, etyki. Jako biskup katolicki, Ks. Biskup nie chce angażować się bezpośrednio i osobiście do polityki, spełnia tylko swój trudny obowiązek Pasterza Chrystusowego, którego polityką są słowa Modlitwy Pańskiej: „Ojcze Nasz“.

GRAND HOTEL W WARSZAWIE

CHMIELNA 3 przy N. Świecie
Tel. 7-36, 496-81, i 336-30.

75 pokoi z nowoczesnym komfortem urządzonych **od zł. 5·50 na dobę wraz z pościelą, bielizną oświetleniem.**

NAJLEPSZE

NASIONA

Warzywne kwiatowe i pastewne

poleca skład nasion

Sp. z o. o. „ZAGON“ Sp. z o. o.

Kraków, ulica Basztowa 17.

Na żądanie wysyłamy cenniki bezpłatnie

Woda na młyn niemiecki.

Od dłuższego czasu prowadzi „Ill. Kurjer Codzienny“ kampanję przeciw Czechosłowacji, kampanję opartą na przyjaskrawianiu faktów, a zmierzającą do wytworzenia w społeczeństwie polskiem nastrojów antyczeskich. Zaprotestował przeciw niej na łamach „Głosu Narodu“ prof. Mysłakowski, a życzliwe przyjęcie, jakiego w dużej części prasy polskiej doznało to wystąpienie, było dowodem, że politycznie zorjentowana opinja Polski nie solidaryzuje się ze stanowiskiem krakowskiego dziennika. Mimo to nie ustaje antyczeska kampanja „Ill. Kurjera Codziennego“. Co więcej! Przybrała ostatnio formy, które ze stanowiska państwowego i polskiej racji stanu należy najostrzej potępić!

Oto bowiem w nrze z 22. marca pojawił się w „Ill. Kurjerze Codz.“ artykuł p. t. **Ruś Przykarpacką przyłączyć do Węgier**“, w którym autor („Włodzimierz Bem de Cosban“) proponuje — ni mniej, ni więcej, tylko — oderwanie Rusi Przykarpackiej od państwa czeskiego, a przyłączenie jej do Węgier.

Jest to nietakt najwyższy, jeśli sobie można wyobrazić, w stosunku do zaprzyjaźnionego z Polską państwa. A ponadto — wystąpienie szkodliwe z czysto polskiego stanowiska państwowego. Nie powinien się „Ill. Kurjer Codz.“ teraz dziwić, jeśli w odwecie za jego wystą-

pienie prasa czeska zaproponuje — przyłączenie Pomorza do Niemiec.

Przeżywamy okres podważania dzieła pokoju stwarzanego przez traktaty powojenne. Nie jest żadną tajemnicą, że obok Niemiec głównym ośrodkiem i sprężyną tych machinacyj są Węgry. Niemcy chcą czwartego rozbioru Polski, Węgry zaś — rozbioru Czechosłowacji. To stwarza wspólnotę interesów polsko—czeskich na terenie zagranicznym. Każdy, kto żąda rewizji polskich granic zmierza także do zmiany granic czeskich, i naodwrót. Interes Polski zatem idzie w tym kierunku, by się przeciwstawić wszelkim próbom zmian politycznych w Europie, a polski dziennik, który zaleca oderwanie Rusi od Czechosłowacji, leje wodę na młyn rewizjonistycznej propagandy niemieckiej w stosunku do Polski. Wiedzą o tem również dobrze w redakcji „Ill. Kurjera Codz.", jak w redakcji „Głosu Narodu". Lecz w takim razie, jak nazwać ostatnie wystąpienie „Ill. Kurjera Codz."? W. Z.

Urzędom parafjalnym!

PIECZĄTKI wszelkiego rodzaju z figurkami Świętych patronów wykonuje

POLSKI ZAKŁAD RYTOWNICZY

J. WALENTA Kraków,

ulica Sławkowska 3 (Hotel Saski).

Na ziemiach Rzpltej

Nie było amatorów na „pocztówki"!

Jeszcze jeden dowód nieudalej imprezy „pocztówkowej" czytamy w „Ziemi Przemyskiej". „Dyrekcja Gimnazjum im. K. Morawskiego w Przemyślu wydała z funduszów administracyjnych 100 zł. na zakupno pocztówek imieninowych. **Od uczniów zebrano 6 zł. 50 gr.** (słownie sześć złotych pięćdziesiąt groszy). Opłata przesyłkowa wynosiła 20 zł.

Tak wygląda efekt zabawy urządzonej pod znakiem „Madery" w szkołach, w których zamiast systemów brzeskich, decyduje **wolna i nieprzymuszona wola uczniów, oraz takt i kultura grona,** majacego zbyt wysokie pojęcie **o** wychowaniu przyszłych obywateli Państwa".

32 osoby uzyskały dyplomy lotnicze.

Do państwowych egzaminów lotniczych, które odbywały się w ciągu 3 dni w min. komunikacji, zgłosiło się 39 osób, w tem 31 kandydatów na pilotów (6-ciu komunikacyjnych i 25-ciu turystycznych), oraz 8 mechaników pokładowych statków powietrznych.

W wyniku egzaminów państwowe dyplomy lotnicze uzyskało: 6-ciu pilotów komunikacyjnych, 19-tu pilotów turystycznych, oraz 7-miu mechaników, razem 32 osoby.

Tragiczne skutki nieostrożności.

„Gazeta Poranna" donosi z Zaleszczyk, że onegdaj niejaka Rozalja Posadowska przyniosła z piekarni do domu węgiel drzewny do prasowania. Tlejący węgiel umieściła w zakrytym garnku glinianym na podłodze. W nocy **garnek pękł** i wskutek wydobywania się gazu, cztery śpiące tam osoby uległy zaczadzeniu. Syn Posadowskiej i córka, ponieśli śmierć. Matkę zaś i drugiego syna odwieziono w stanie groźnym do szpitala.

KOMISJA PRZYGOTOWAWCZA DO SYNODU PLENARNEGO W POLSCE.

(KAP). **Dnia 19 bm. w pałacu arcybiskupim w Poznaniu odbyło się posiedzenie Komisji przygotowawczej do Synodu plenarnego w Polsce. Do Komisji z ramienia Episkopatu Polski należą: JEm. Ks. Kardynał Prymas Dr August Hlond, (prezes), Ks. Biskup Dr H. Przeździecki (sekretarz) oraz Ks. Biskup Dr A. Nowak i Ks. Biskup Dr A. Szlagowski, członkowie.**

ZNIESIENIE URZĘDÓW STAROŚCIŃSKICH?

„Ziemia Przemyska" podaje wiadomość, jakoby osoby, stojące blisko rządowego ołtarza, mówiły, że **w Małopolsce środkowej** mają być, w związku ze zmianą administracji, **zniesione urzędy starościńskie: w Mościskach, Przeworsku i Strzyżowie.**

ŚWIETLICA RYBACKA NA HELU.

W 11-tą rocznicę powrotu Polski nad Bałtyk odbyło się na Helu otwarcie pierwszej świetlicy rybackiej. W uroczystości wzięły udział liczne delegacje rybackie, związki i towarzystwa z całego wybrzeża.

SKAZANIE UKRAIŃSKICH WYWROTOWCÓW.

Sąd przysięgłych **w Czortkowie** wydał wczoraj **wyrok w procesie ukraińskiej organizacji wojskowej.** Na zasadzie werdyktu przysięgłych, **trzech oskarżonych skazano na karę po 4 lata ciężkiego więzienia,** trzech oskarżonych po roku ciężkiego więzienia, trzech po 7 miesięcy ciężkiego więzienia, dwu oskarżonych uniewinniono.

Sejm śląski w rocznicę plebiscytu.

Uroczyste posiedzenie. — Mowa marszałka Wolnego. — Wspomnienia walk i zmagań z niemczyzną. — Korfanty, wódz śląskiego ludu.

Sejm śląski uczcił 10-tą rocznicę plebiscytu uroczystem plenarnem posiedzeniu w piątek 20 bm. W posiedzeniu tem uczestniczyli m. in.: ks. biskup śląski **Dr Adamski,** wojew. Grażyński i z ramienia władz wojskowych generał Zając. Na ławach poselskich jedynie tylko krzesła klubu niemieckiego świeciły demonstracyjnie pustką.

Marszałek **Wolny** wygłosił obszerne przemówienie, podkreślając w niem znaczenie obchodzonej przez lud śląski rocznicy. „Jeżeli dziś — mówił — mamy prawo nazwać się obywatelami wolnej Polski, to pierwszą myśl naszą musimy poświęcić tym Polakom-Górnoślązakom, którzy nam drogę do wolnej Polski utorowali. Tu wymienił marsz. Wolny nazwiska Lompy, Miarki, ks. Damrota, ks. Gregora, Stalmacha, ks. Londzina, a z żyjących — Korfantego, ks. prał. Skowrońskiego i innych.

„Torowały nam — mówił — drogę do Polski Jasna Góra i Kraków. Ludność polska ze Śląska corocznie składała hołd Królowej Korony Polskiej, a Kraków zapoznawał ją z tworami ducha, myśli i pracy polskiej.

Niewdzięcznym byłbym, gdybym nie wspomniał **o wielkich zasługach Kościoła.** Na pierwszy plan wysuwam, że nasi **księża w czasie walki kulturnej najdokładniej poznali serce ludu naszego, oni to w tajemnicy wysyłali pielgrzymki do Częstochowy i budzili wraz z wiarą** uczucia narodowe".

Dalej wspominał marsz. Wolny o walce, jaką w roku 1900 prowadził **Wojciech Korfanty** przeciw zakusom niemieckiego Centrum, zmierzającym do zniemczenia ludu śląskiego. Hasła tej walki ujęte były w znanej broszurze „Precz z Centrum z ziemi polskiej". Ofiarność i wytrwałość rozstrzygnęły walkę na korzyść obozu polskiego, który coraz silniejsze przedstawicielstwo zdobywał w kołach parlamentarnych. Wojna i represje w czasie niej stosowane względem ruchu polskiego nie zdołały już akcji tej stłumić. Ludność polska ujrzała możliwość zrealizowania swych dążeń, a jeńcy górnośląscy zapełnili szeregi Błękitnej Armji gen. Hallera.

Z kolei omówił marsz. Wolny ciężkie przejścia okresu plebiscytowego, które pchnęły ludność Śląska do trzech powstań w obronie zagrożonych praw narodowych.

„Na czele Polskiego Komisarjatu dla Górnego Śląska stał Wojciech Korfanty, najwybitniejszy z pomiędzy żyjących Górnoślązaków, który swą odwagą podtrzymywał ludność polską w jej nadziejach".

W dniu plebiscytu padło za Niemcami 707.393, za Polską 479.365 głosów. Rada Ambasadorów w Paryżu wahała się z wydaniem wyroku co do podziału ziemi śląskiej. Decyzja przyznająca obecne granice zapadła dopiero po trzeciem najkrwawszem powstaniu. Polski Komisarjat Plebiscytowy przygotował też znakomicie przyjęcie władzy przez administrację polską. Odbyło się ono w dniu pamiętnym dla każdego Ślązaka, kiedyto z gmachu powiatowego kontrolora aljanckiego zdjęto sztandary koalicji, a wywieszono sztandar polski. W dzień później wkroczyły wojska polskie pod wodzą gen. Szeptyckiego. „Jesteśmy gotowi na każdy zew Prezydenta Rzpltej stanąć w obronie tej drogo wywalczonej wolności" — zakończył marsz. Wolny.

Uroczyste posiedzenie Sejmu zakończyło się krótkiem przemówieniem woj. Grażyńskiego.

Alarmowy dzwonek.

Byłem raz świadkiem strasznego wypadku. Jechałem tramwajem; wtem motorniczy nagle zahamował. Usłyszałem ostry krzyk i wrzawę zebranego na drugim torze tłumu. Siedział tam zgięty wpół, a właściwie złożony wpół jakiś młody jeszcze człowiek.

Tramwaj naciskał jego plecy straszliwym ciężarem. Twarz miał obrzękłą, oczy krwawe, obłędne, usta rozwarte i wykrzywione bólem, ale nieme.

Groza przejęła wszystkich.

Złamany kręgosłup, zdruzgotana klatka piersiowa, krwotok wewnętrzny mózgu.

Tramwaj przy pomocy tłumu i straży ogniowej cofnięto, ktoś stękał, ktoś płakał nerwowo.

Ale życie się nie zatrzymuje, tramwaj ruszył, po chwili jechałem w swoją stronę.

Tylko moje myśli wytrącone z równowagi straszliwym wypadkiem, zostały tam, przy tym nieszczęśliwym.

Myślałem, kim jest, czy ma rodzinę, dzieci? Kogo zostawił na poniewierkę losu? O kogo w swej ostatniej chwili będzie się niepokoić? Z czyjego powodu ciężko mu będzie umierać?

Wyglądał ubogo.

Żal mi było młodego życia, ale więcej jeszcze tych, którym ten niespodziewany wypadek — odbierze może męża, ojca, opiekuna i żywiciela. Jak ciężka jest dola osieroconej rodziny ludzi ubogich! Jak ciężka walka życiowa ją czeka!

Dlaczego o rzeczach, o których wszyscy wiedzieć powinni i nawet jest obowiązkiem myśleć zawczasu, — myśli się zwykle zapóźno!

I znów stanął przed mojemi oczami obraz śmierci niespodzianej, okrutnej...

Tak, wypadek ten był dla mnie alarmującym dzwonkiem: nazajutrz poszedłem ubezpieczyć się w P. K. O.

Przecież P. K. O. w razie śmierci spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, wypłaca rodzinie ubezpieczonego podwójną premję ubezpieczeniową, a formalności ubezpieczeniowe są proste, w każdym urzędzie pocztowym dopełnić je można bez badania lekarskiego. Jerzy L.

„Imieninowe" nastroje w Poznaniu.

Dalszym etapem **fiaska „galówki"** w Poznaniu był dzień 19 b. m. Oto, co pisze „Kurjer Pozn.": „Onegdaj Poznań był znów widownią **burzliwych manifestacyj,** skierowanych przeciw znanym metodom „imieninowym". O godz. 8-mej wieczór odbywała się na Zamku galówka „imieninowa", którą transmitowano przez megafony na placu Wolności. Tłumy publiczności, zebrane na placu, zaczęły — podobnie, jak dnia poprzedniego — wznosić **okrzyki na cześć gen. Hallera i Polski narodowej,** a także okrzyki, skierowane przeciw „sanacji" i metodom brzeskim, zagłuszające zupełnie transmisję. **W odpowiedzi na „Pierwszą Brygadę" rozbrzmiała znów „Rota",** której zawtórowały zebrane tłumy wśród uroczystego nastroju.

Manifestacje objęły całe miasto. Wszędzie śpiewano „Rotę", oraz wznoszono niemilknące okrzyki ku czci gen. Hallera.

Przeciw manifestantom **występowała z niesłychaną bezwzględnością policja piesza i konna,** porozmieszczana w wielkiej ilości po całem mieście (oddziały policji poukrywane były nawet w podziemnych ustępach publicznych).

Miasto przez cały dzień, a zwłaszcza w godzinach wieczornych, przedstawiało widok wręcz niezwykły. Ulicami przeciągały liczne oddziały policji pieszej i konnej, oraz patrole wojskowe z karabinami. **Ustawicznie przejeżdżały wozy sanitarne, karetki Pogotowi Ratunkowych, oraz wielkie „kibitki" policyjne,** przeznaczone do przewożenia policjantów i osób aresztowanych. **Wieczorem włóczyły się po mieście grupki pijanych „strzelców". Flag,** z wyjątkiem budynków państwowych, oraz budynków kilku instytucyj, **nigdzie nie było.**

W mieście panuje w związku z wypadkami dwóch dni ostatnich, zrozumiałe podniecenie.

ZWIĄZEK KATOLICKICH KRAWCÓW

Kraków, ul. Florjańska L. 7.

Telefon Nr. 137-58.

pierwszorzędne pracownie męskie i damskie

według ostatnich modeli.

Specjalny dział dla Przew. Duchowieństwa!

Z całego świata.

Poszukiwania za lotnikami włoskimi.

Miejsce katastrofy samolotu, gdzie zginęli trzej najsłynniejsi lotnicy włoscy, Maddalena, Cecconi i Damante, przeszukują liczne torpedowce, holowniki, samoloty i nurkowie. Ciał nieszczęśliwych lotników nie udało się dotychczas odszukać. **Wydobyto tylko części śmigieł, teczkę z mapami, zegarek i inne drobne przedmioty.** Ponieważ na miejscu katastrofy morze jest płytkie, istnieje przypuszczenie, że samolot ten musiał się zaryć w piasek na dnie. W chwili katastrofy **jeden z lotników próbował ratować się z pomocą spadochronu,** ponieważ jednak katastrofa nastąpiła na wysokości około 300 metrów, wysiłki jego pozostały bezowocne i lotnik zatonął.

Na miejsce katastrofy udał się również samolotem gen. Balbo. Przypuszczają, że **katastrofa nastąpiła wskutek złamania się śmigła.** Samolot, przeznaczony podobno do nowego lotu transoceanicznego, odbywał pierwszy lot próbny.

Liga „przeciw grzebaniu żywych".

Pod wpływem zaszłych ostatnio kilku wypadków pogrzebania osób pozostających w stanie letargu, zawiązała się w Londynie „Liga przeciw grzebaniu żywych", która zyskuje sobie ciągle nowych członków. Liga przyrzeka swym członkom, że **zanim zostaną pochowani, dokona się na nich całego szeregu prób, udowadniających zgon.** Do ligi wpłynęła już nawet oferta od pewnego aptekarza, który proponuje **przeciągnięcie pod skórą nieboszczyka nitki przepojonej lakmusem,** która w razie faktycznej śmierci zabarwi się na czerwono, w przeciwnym zaś razie koloru swego niebieskiego nie zmieni.

Wilki pożarły czterech automobilistów.

Z Bejrutu w Syrji, donoszą, że czterech automobilistów, którzy jechali samochodem przez pustynię syryjską, zaskoczyła między Mossulem a Deyreserem gwałtowna burza, wskutek czego musieli się zatrzymać. Na postoju tym **napadło ich stado wilków i zagryzło wszystkich. Znaleziono tylko krwawe szczątki nieszczęśliwych turystów**

Wyprawa rybacka zatonęła w zatoce ryskiej.

Przed 3 tygodniami do Zatoki Ryskiej udała się wyprawa rybacka, składająca się z 30 osób. Ponieważ wyprawa nie dawała o sobie znaku życia, a zapasów żywności wzięła tylko na 2 tygodnie, powstała obawa, że wskutek panujących na Morzu Bałtyckiem burz, zamieci i śnieżyc, **wyprawa mogła być wpędzona na pełne morze i tam zaginąć.** W celu odszukania wyprawy wysłano szereg samolotów, które dokonały poszukiwań w Zatoce Ryskiej i na morzu. **Odszukano jednak zaledwie 2 grupy po 4 ludzi,** znajdujące się na krach. Porozumieć się z rybakami nie zdołano, gdyż z powodu silnej kry i wiatru samoloty nie mogły się ani odpowiednio zniżyć, ani też osiąść na wodzie.

Bluźniercza maskarada komunistów w Dreźnie.

Stolica Saksonji była w tych dniach widownią ohydnej manifestacji komunistów, skierowanej przeciw religji. Komuniści tamtejsi urządzili mianowicie „mszę bezbożników". Uczestnicy tej maskarady przybrani byli w maski, wyo**brażające najwyższych dostojników kościelnych.** Zebranie to policja rozwiązała. Pozatem został skonfiskowany plakat miejscowego dziennika komunistycznego, bluźniący przeciw Sakramentom.

ARESZTOWANIE PROFESORÓW UNIWERSYTETU SOWIECKIEGO.

W Taszkiencie GPU. aresztowało profesorów uniwersytetu środkowo-azjatyckiego: Kieczewskiego, Smirnowa, Poplawskiego, Jaroszewicza i Maszkowa, oskarżając ich o szerzenie kontrewolucyjnych poglądów wśród młodzieży akademickiej.

TEATR „BAGATELA"

Najznakomitszy artysta teatru

„NIEBIESKI PTAK"

Wiktor CHENKIN

wystąpi jedyny raz w niedzielę

dnia 22 bm. w swoim nowym repertuarze, wykonując pieśni „błazna", cygańskie, włoskie ukraińskie i żydowsko-hasydskie.

Oryginalne kostjumy!

Bilety do nabycia są już w kasie Bagateli

Mickiewicz o hołdach wymuszonych.

Donosiliśmy niedawno o konfiskacie cytatu z Mickiewicza w odezwie Związków zawodowych warszawskich. Ostatni numer „Myśli Narodowej" został skonfiskowany za fejleton J. Rembielińskiego, omawiający problem hołdów dobrowolnych i wymuszonych. Komisarjat rządu zgodził się jednak na uwolnienie z pod konfiskaty cytatu z Mickiewicza „III części Dziadów", który „Myśl Nar." w drugim nakładzie zamieściła. Oto co mówi Mickiewicz w „Dziadach":

„Zaproszenie urzędowe na bal jest w Rosji rozkazem, szczególnie jeśli bal daje się z okoliczności urodzin, imienin, zaślubin i t. d. cesarza lub osób familji panującej, albo też jakiego wielkiego urzędnika. W takich razach osoba podejrzana lub źle widziana od rządu, nie idąc na bal, naraża się na niemałe niebezpieczeństwo. Były przykłady w Rosji, że rodzina osób uwięzionych i skazanych na szubienicę znajdowała się na balu dworu... Takowe bale opisuje się potem w gazetach, jako dobrowolne wynurzenia nieograniczonej miłości poddanych ku najlepszemu i najłaskawszemu z monarchów".

Literatura.

Międzynarodowa komisja do historji nowoczesnych literatur.

W ostatniej „Myśli Narodowej" (nr. 16 po konfiskacie) czytamy artykuł **prof. W. Folkierskiego** o powstaniu międzynarodowej komisji do historji nowoczesnych literatur. Prezesem komisji jest **prof. Baldensperger** z Sorbony paryskiej, zaś Polskę reprezentują dwaj uczeni: **W. Folkierski i Z. L. Zaleski.** Komisja ułożyła m. i. międzynarodowy skorowidz chronologji literackiej, z którego prof. Folkierski reprodukuje jedną tablicę wybraną doraźnie. Jak na tym wykresie widać, jest parę literatur, których kolumny są uderzająco długie: włoska, hiszpańska, francuska i polska. Literatura angielska i niemiecka są uderzająco krótkie.

Kończy prof. Folkierski artykuł: „W tym czysto zewnętrznym układzie wydaje się literatura polska XVI wieku (gdyż wykres dotyczył tego wieku) być czwartą wielką literaturą romańską".

Z pośmiertnej spuścizny Orkana.

P. **Wincenty Hlouszek**, młody literat krakowski daje wiadomość w „Tęczy" (nr. 11) o pośmiertnej spuściźnie Orkana. W tece pośmiertnej autora „Drzewiej" prócz luźnych scen z dramatu p. t. „Widma", traktatu filozoficznego „O szczęśliwości" oraz drobnych wierszy znajdują się fragmenty trzech powieści. Pierwszą z nich pisał Orkan na konkurs śląski w Katowicach; nosi ona tytuł „Czantorja". Osnuta jest na tle życia pasterzy w Beskidzie śląskich za czasów Światopełka Morawskiego. P. Hlouszek przytacza z rękopisu opis słoty, o którym sam autor mawiał: „Dwie oto stronice będę miał w swojej twórczości: opis burzy w „Drzewiej" i słoty w „Czantorji".

Prócz fragmentu „Czantorji" znajduje się w tece pośmiertnej Orkana początek drugiej powieści, obrazującej dzieje Mołdawji za czasów hospodara Bazylego Lupula, oraz szkic trzeciej powieści obyczajowej na tle stosunków zakopiańskich p. t. „Od polany do miasta".

Jakie książki czytają Niemcy?

„Świat" nr. 12 podaje wyniki pewnej ankiety niemieckiej na temat „Co czyta obywatel niemiecki". Książki najbardziej poczytne w Niemczech (według kolejności): E. M. **Remarque** „Na zachodzie bez zmian" — **Grimm** (cały) — S. **Undset** „Krystyna, córka Lawransa" — T. **Mann** „Buddenbrookowie" — **Wassermann** „Sprawa Muriziusa" — **London** „Król Alkohol" — **Galsworthy** „Saga rodu Forsytów" — T. **Mann** „Czarodziejska góra" — **Lindsey** „Bunt młodzieży" — **Ludwig** „Wilhelm II" — **Sinclair Upton** „Boston" — S. **Upton** „Nafta".

Lista najpoczytniejszych autorów przedstawia się następująco: **J. London, E. M. Remarque**, R. Herzog, T. **Mann**, S. **Undset**, **L. Ganghofer**, J. **Wassermann**, H. **Grimm**, **L. Renn, Upton S.**

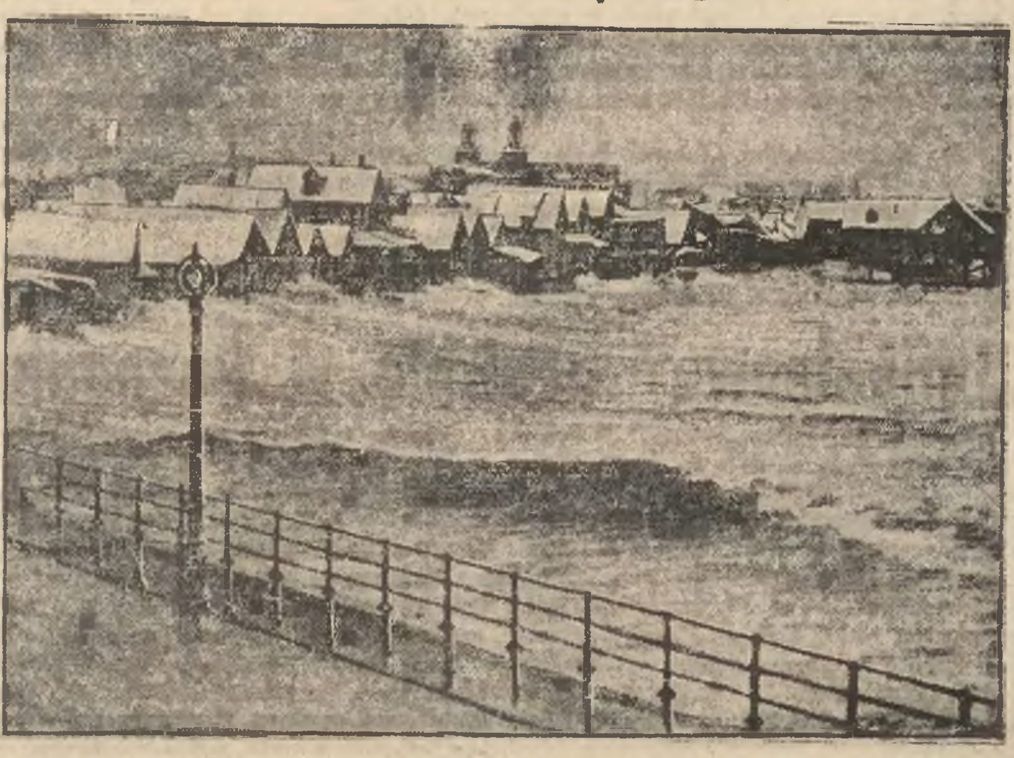
Warszawski architekt — laureatem nagrody artystycznej m. Warszawy.

Na posiedzeniu sądu konkursowego tegoroczną **nagrodę artystyczną m. Warszawy w sumie 15.000 zł.** przyznano architektowi **Stefanowi Szyllerowi**, który jest autorem **projektów szeregu budynków**, noszących wysokie piętno artystyczne.

Laureat wzniósł w Warszawie prawie wszystkie znaczniejsze gmachy publiczne, a więc: politechnikę, dom dochodowy teatrów, bibljotekę uniwersytecką, pałac sztuki, ozdoby konstrukcji żelaznej i ścian oporowych na wiadukcie mostu ks. Poniatowskiego. Pozatem arch. Szyller był projektodawcą szeregu gmachów w całej Polsce.

Dziś wielka premjera w kinoteatrze dźwiękowym
„WANDA" Sw. Gertrudy 5.
Jedyna sensacja sezonu! Jedyna atrakcja dnia!
Nowość nigdy jeszcze w Krakowie nie widziana!
Wesoły Tydzień M-G-M Szampański film humoru i beztroski. Arcywesoły program wielkiej klasy
NOCNA ESKAPADA
Kapitalna komedja niezwykłych zdarzeń i nieporozumień miłosnych.
W gł. rolach: niezrównana para komików STAN LAUREL, OLIWER HARDY.
Niedościgniony komizm sytuacji!
Ponadto rewelacyjna nowość dźwiękowa! Mówiące psy w wielkiej tragedji miłosnej p.
PSI TROJKĄT MAŁŻENSKI
W programie bajeczne dodatki dzwiękowe.
Początek seansów o godzinie 5, 7, 9[10], w niedzielę o godzinie 3 p. poł.
Ceny miejsc normalne! Ceny miejsc normalne!

Wiosenne burze i powodzie.

Olbrzymie fale wzburzonego Atlantyku atakują od paru dni wybrzeża amerykańskie, czyniąc wielkie spustoszenia i szkody. Rycina nasza przedstawia miejscowość Nevere Beach w stanie Massachusetss, opłukiwaną przez fale.

W oczekiwaniu pierwszych bramek ligowych.

PRZED PIĄTYM SEZONEM POLSKIEJ LIGI PIŁKARSKIEJ.

Oto już cichną ostatnie akordy oficjalnego sezonu zimowego. **Piłka nożna budzi się do nowego życia.** Dwanaście drużyn polskiej ekstra klasy rusza w bój o zaszczytny tytuł mistrza, który w ubiegłych czterech latach ligowych dzierżyły kolejno kluby: **Wisła** (1927 i 1928), **Warta** (1929) i **Cracovia** (1930).

Piąty zatem sezon naszych ligowców **rozpocznie się w dniu 22 b. m.**, a finałowe rozgrywki odbędą się dopiero w dniu 22 listopada, czyli **za 8 miesięcy.** Terminarz rozgrywek podawaliśmy już w swoim czasie, więc teraz przypominamy, że nowy sezon zainaugurują tylko dwa spotkania: **Cracovia—Polonia** w Warszawie i **Warszawianka—Garbarnia** w Krakowie.

Mnogie rzesze zwolenników piłkarstwa, którzy wnet zwartym murem okolą zielone boiska, zaciekawiają obecnie najwięcej **zmiany w składach** poszczególnych drużyn. Jak w poprzednich latach, tak i teraz sytuacja na froncie personalnym osłonięta jest częściowo mrokiem tajemnicy. Dopiero najbliższe niedziele pokażą, jak się właściwie te sprawy przedstawiają i jakiemi „nabytkami" wzmocniły kluby swe szeregi. Dziś możemy tylko podać garść informacyj, zebranych bezpośrednio lub z wywiadów, udzielonych prasie zamiejscowej.

Mistrz Polski

Cracovia

stanie do walki w nieco zmienionym składzie, **bez Kossoka**, który zasili szeregi lwowskiej Pogoni. Kałuża również grać już nie będzie. Z nowych graczy białoczerwonych dobrze zapowiadają się napastnicy: **Zbroja** oraz b. gracz „Soły" oświęcimskiej. **Muszyński** i obrońcy: **Zachemski, Schrott i Opiola.** Wykreślenie z Cracovi otrzymali: Lasota i Rusinek

Wicemistrz

Wisła

nie wykazuje poważniejszych zmian, czerpiąc zastępców ze swych rezerw. Znacznemu natomiast przeobrażeniu ulegnie trzecia drużyna Krakowska **Garbarnia**, w której szeregach zobaczymy b. bramkarza Ł. T. S. G. **Falkowskiego**, b. łącznika lwowskiej Pogoni, **Maurera**, prawoskrzydłowego z G. Śląska, **Riesnera** i b. obrońcę krakowskiej A-klas. Korony, **Ślizowskiego.**

Z trzech klubów stołecznych, jedna

Legja

grać będzie w starym składzie. Niewielkie zmiany wykazują: **Polonia**, która pozyskała b. pomocnika Cracovi, **Kahana** oraz **Warszawianka**, stająca podobno do mistrzostw w niezmienionym składzie.

Składy drużyn **lwowskich** są jeszcze wielką niewiadomą, poza faktem przejścia Kossoka do Pogoni. Największe zainteresowanie budzi przyszły skład **„Lechji"** jako najmłodszej drużyny ligowej.

O Warcie

możemy powiedzieć, że ulegnie **odmłodzeniu**, kosztem przejścia na „emeryturę" **Przybysza i Stalińskiego.** B. mistrza Polski ma zasilić środkowy pomocnik „Posnanji" **Kryśkiewicz**, jeżeli dostanie zwolnienie. Trenerem klubu jest znany internacjonal i wychowanek „Warty" **Spojda.**

Jedyny reprezentant Łodzi — **Ł. K. S.** pozostaje wierny swej dewizie: „walczyć tylko swoimi graczami". A wreszcie, również jedyny w Lidze przedstawiciel Górnego Śląska — **Ruch** z Wielkich Hajduków nie wykazuje znaczniejszych zmian, gdyż nowopozyskani gracze, którzy mają grać w tej drużynie, są jeszcze szerszemu ogółowi nieznani.

———ooo———

Warszawianka — Garbarnia.

Inauguracyjny mecz ligowy między **Warszawianką a Garbarnią** wzbudził wśród sportowców krakowskich olbrzymie zainteresowanie, zwłaszcza że wszyscy mają jeszcze w pamięci zeszłoroczną porażkę Garbarni, jaką poniosła również u **progu** nowego sezonu od ambitnie grających Warszawian. Garbarnia wystąpi w najsilniejszym składzie. Zawody te odbędą się **na boisku Garbarni** (ul. Barska) **w niedzielę 22 b. m. o godz. 3.30 pop.**

HERBATA tylko

M. JAWORNICKI
Kraków, Rynek Gł. 44.

Moda.

Wiosna idzie!

Cokolwiek komukolwiek zdawałoby się — wiosna idzie. Już widać gdzie niegdzie na ulicy t. zw. **jaskółki sezonu.** Nie są to jaskółki dymówki, ptaki latające tuż nad powierzchnią wody, kiedy ma być deszcz — ale są to ubiory wiosenne, zwiastujące nadchodzący sezon.

W sezonie wiosennym panował będzie niepodzielnie **kostjum kroju wyszczuplającym sportowym. Spodniczka będzie nieco dłuższa** niż ubiegłej wiosny, ale zawsze **prosta w linji;** wyjątek stanowią **spódniczki poszerzane dołem** i strojne przy jedwabnych kostjumach popołudniowych.

Bardzo miłe na to półwiośnie będą wszelkie **aplikacje futrzane** (pozostałe z zimy) albo kołnierzyki futrzane. Obok kostjumów należy nosić **sportowe komplety.**

Od czasu do czasu wśród modeli wiosennych widzimy **kurtki wcięte** (zupełnie gładkie) albo **peleryuki** (bez ozdób najwyżej z wpiętym kwiatem sztucznym).

Najmodniejsze kolory to cała **skala zieleni** (najpiękniejsza ciemna zieleń) dalej kolory **bronzu i winna czerwień.** Nadal mimo to piękne są kolory piaskowe i granatowe (ostatnie są zawsze dystyngowane).

Tkaniny są przeważnie **gładkie** rzadziej deseniowe. Jeszcze nie została pasowana na królowę sezonu tkanina, któraby w takim stopniu jak w ubiegłym roku „**tweed**" zyskała sobie ogólną popularność.

Kto nie posiada pieniędzy na wyżej wymienione rzeczy, może sobie wyczyścić strój z ubiegłej wiosny, coś przyszyć, coś dodać, coś ująć, coś upiększyć, coś zmienić — i już gotowy komplet na wiosnę.

———ooo———

FISHARMONJE
KRAJOWE: Szkielski, Wybrański
ZAGRANICZNE: — Förster, Kotykiewicz, Mustel
Wielki wybór planin i fortepianów
KRAJOWE: Bracia Fibiger, Betting, Kernitopf, Sommerfeld
ZAGRANICZNE: Bechstein, Bluthner, Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Gaveau, Hofmann, Quandt, Rönisch, Schweighofer, Scholze
Wielki wybór w instrumentach używanych! Dogodne raty
Skład fortepianów
HELENA SMOLARSKA, Kraków, ul. Szewska L. 9.

Co słychać w Krakowie.

Kraków, dnia 22-go marca 1931.
Niedziela 22: św. Katarzyny.
Poniedziałek 23: św. Feliksa.
Poniedziałek 23: wsch. słońca o godz. 5.59, zach. o 18.16.

——oOo——

PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY. Z dniem wczorajszym weszliśmy w okres kalendarzowej wiosny. Dzień był prawdziwie wiosenny, ciepły i słoneczny. W promieniach słońca znikają resztki śniegu z plantacyj i okolicznych pól. Termometr wskazywał w słońcu 28° C. a w cieniu 13°. Przekupnie przynieśli na targ masy bazi i śnieżyczek.

PROMOCJA NA UNIW. JAG. Wczoraj w południe w Auli Uniw. Jag. w Krakowie odbyła się promocja p. Anieli Wasilewskiej na doktora filozofji. Promował Prof. Dr Ignacy Chrzanowski.

ZEBRANIE W „KOLE STUDJÓW CHRZEŚCIJAŃSKO-SPOŁECZNYCH“ przy Ch. Dem. w Krakowie. W poniedziałek dnia 23 marca odbędzie się w sali Domu przy ul. Potockiego 11 o godz. 7 wieczór zebranie Koła Studjów chrześcijańsko-społecznych. Na zebraniu wygłosi Ks. Patron Ludwik Kasprzyk odczyt na temat: Z galerji wielkich pracowników społecznych — 1. Fryderyk Czanam, wielki apostoł chrześcijańskiego miłosierdzia i pierwszy chrześcijański demokrata 19-go wieku. Uczestnicy zebrania będą mieli okazję zapoznać się z postacią Fr. Czanama, katolickiego myśliciela-apostoła na polu akcji dobroczynnej i społecznej, którego proces beatyfikacyjny jest już w toku.

STAN CHORÓB w czasie od 15—21 bm. przedstawiał się następująco: wypadków szkarlatyny zanotowano 10. dyfterji 4, tyfusu brzusznego 2, odry 7 i róży 3.

OSZUŚCI GRASUJĄ. Marja Stypa z Branic. sprzedała na targowicy dwa prosięta za 20 zł. jakiemuś handlarzowi, który wręczył jej stary banknot niemiecki 100-markowy wycofany z obiegu. Stypowa przyjmując banknot, jako 100 zł. wydała mu 80 zł., i dopiero po jego odejściu zauważyła, że padła ofiarą oszustwa. — Madej Leopold. urzędnik prywatny, kupił na ul. Batorego od jakiegoś osobnika pierścionek, rzekomo złoty za 105 zł. Poniewczasie przekonał się że pierścionek ten nie jest złoty ale tombakowy i przedstawia wartość 50 gr.

KRADZIEŻ KOLEJOWA. Z wagonu kolejowego stojącego na bulwarze przy starym moście na Wiśle skradziono skrzynkę herbaty wartości 700 zł. Herbata była własnością kupca Drängera.

——o——

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Niedziela po południu: „Artyści“ (ceny zniżone).
Niedziela wieczór: „Roxy“ (przedst. popularne — ceny zniżone).
Poniedziałek: „Dobra wróżka“ (przedst. popularne — ceny zniżone).
Wtorek: „Klub kawalerów“ (przedst. popularne — ceny zniżone).

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

WANDA: „Wesoły tydzień M. G. M.“.
APOLLO: „Marokko“ (w gł. roli Marlena Dietrich).
SZTUKA: „C. k. Feldmarszałek“ (w gł. roli Vlasta Burian).
CORSO: „Maciste Imperator“.
WARSZAWA: „Zemsta Krymhilda“.
KINO MUZEUM: „Golgota — życie i męka Chrystusa Pana“.
UCIECHA: „Haitang“ (w gł. roli Anna May Wong).

——oOo——

DYREKTOR TEATRU SŁOWACKIEGO T. TRZCIŃSKI, po ukończeniu urlopu kuracyjnego i po blisko 3-miesięcznej nieobecności, objął z powrotem kierownictwo teatru, a jednocześnie podjął przerwane próby z najbliższej nowości, którą będzie głośna sztuka niedawno zmarłego autora francuskiego Klaudjusza Anet'a „Mayerling“ („Rudolf i Vetsera“).

NOWY PROGRAM „BAJEK“ urządza Koło VI. T. S. L. dziś w niedzielę o godz. 4 po południu w sali T. S. L. przy ulicy św. Anny 5. — Wstęp 30 groszy.

WIECZÓR KOŚCIUSZKOWSKI odbędzie się staraniem VI. Koła T. S. L. dziś w niedzielę o godz. 6 wieczór, w sali T. S. L., ulica św. Anny L. 5. — Wstęp wolny.

KINO MUZEUM wyświetla w niedzielę dnia 22 b. m.: „Włóczęga“. „Chaplin i jego sobowtór“, „Szalony sen“. „Ptasie gniazda“.

——000——

MISTERJUM WIELKOPOSTNE. W sali teatralnej Związku Młodzieży Przemysłowej i Rękodzielniczej w Krakowie przy ul. Skarbowej 2. grono amatorów odegrało w ubiegłą niedzielę i na ogólne żądanie powtórzy dziś w niedzielę o godz. 6 wieczór Misterjum Wielkopostne w czterech obrazach. Jest to widowisko naprawdę godne widzenia zarówno w obrazach mimicznych w „Ogrojcu“ lub „Golgota“, jakoteż w mówionych, a pełnych życia scen obrazów „Judasz“ czy „Ecce Homo“, przyczem na uznanie zasługują doskonale pomyślane i wykonane artystycznie dekoracje. Zdumiewał talentem aktorskim w trudnej roli Judasza p. Zychowski: wyróżniali się grą inteligentną pp. Surowa, Miszke i Cora. Wogóle ten teatr wychowanków O. Kuznowicza, porywający się na rzeczy naprawdę trudne, wart szczerego poparcia i niedarmo co niedziele ściąga liczną publiczność.

WIECZÓR PASYJNY. Na Krużgankach OO. Franciszkanów w niedzielę dnia 29 marca o godz. 7½ wieczór Chór Cecyljański urządza Wieczór Pasyjny na tle 20 Obrazów Męki Pańskiej. Chóry pod kier. O. Rizziego. Obrazy pod kier. O. Samuela. — Szczegóły na afiszach i programach.

Dziś zbiórka na odnowienie kościoła Marjackiego.

Dziś, w niedzielę, odbędzie się na ulicach miasta zbiórka na cele odnowienia kościoła Marjackiego. Datki przyjmować będą Panie uproszone do zbierania ofiar przy stolikach bądźteż do puszek lotnych na ulicach i w lokalach publicznych. Z pośród wielu imprez składkowych, dzisiejsza zbiórka spotka się niewątpliwie ze szczególnie życzliwem przyjęciem ze strony Krakowian, gdyż fundusze tą drogą zebrane przyczynić się mają do dalszej restauracji świątyni Marjackiej, tego wspaniałego zabytku gotyckiego, stanowiącego chlubę Krakowa.

Prace restauracyjne, które w latach poprzednich tak pomyślnie się rozwijały, napotykają obecnie na ogromne trudności z braku funduszów. Ograniczenia w budżecie państwowym postawiły pod znakiem zapytania dotację rządową, a w każdym razie jej wysokość w najbliższym roku, skutkiem czego koszta dalszej restauracji mogą być pokryte jedynie z kwot, jakie wpłyną dzięki ofiarności publicznej. Spodziewać się też należy, że społeczeństwo krakowskie jak najwydatniejszej pomocy na ten cel nie odmówi.

——X——

» SŁOŃCE «
Chem. pralnia-artyst. farbiarnia
Kraków, Florjańska 29. (podworzec)
Podgórze, ulica Józefińska 28.

Dając
najstaranniejsze wykonanie
liczy najniższe ceny
dzięki najnowszym urządzeniom
Na sezon wiosenny zniżka cen.

Protest kobiet krakowskich

przeciw zamierzonemu handlowi w niedzielę.

Zorganizowane Związki kobiece w Krakowie, liczące parę tysięcy inteligencji kobiecej naszego miasta wystosowały do ministerstwa przemysłu i handlu pismo protestacyjne w sprawie zamierzonego kasowania spoczynku niedzielnego.

Czytamy w piśmie m. i.: „przypominamy, że wszyscy rzeźnicy, piekarze i właściciele wędliniarni z Krakowa **wnieśli gremjalny protest przeciwko kasowaniu święcenia niedzieli w Polsce;** to samo ma się z zakładami fotograficznemi“.

Czyżby to miało być kompromitujące nas ustępstwo dla mniejszości narodowej? Byłoby hańbą, żeby **Polska katolicka wdawała się w takie kompromisy** w chwili, kiedy Anglja, choć posiada mały procent katolików, kasuje nawet niedzielne kinowe przedstawienia dla zupełnego święcenia niedzieli. nie oglądając się, czy się to podoba żydostwu, czy nie, choć ich też w swoich granicach posiada znaczny procent“.

Prezes Rostworowski o tournee literackiem po Czechosłowacji.

W piątek 20 bm. wróciła do Krakowa z Morawskiej Ostrawy po pięciodniowym pobycie w Czechosłowacji wycieczka członków Związku zawodowego literatów polskich w Krakowie. W skład jej wchodzili: Karol Hubert Rostworowski, znakomity pisarz, prezes Związku, oraz pp. Gałuszka, Wiktor, Czachowski, Kudliński i Rusinek.

P. Rostworowski w rozmowie ze mną w następujący sposób scharakteryzował swoje wrażenia z tournée literackiego po Czechosłowacji: Zarówno zawodowe organizacje literackie w Czechach, jak i przedstawiciele władz oraz ludności czeskiej, przyjmowały nas z

NIEKŁAMANĄ RADOŚCIĄ I SERDECZNOŚCIĄ.

Nasze placówki dyplomatyczne z min. Grzybowskim na czele oraz prof. Szyjkowski w Pradze, robili wszystko, aby nasza misja literacka pod względem organizacyjnym wypadła jak najlepiej. Nazwisk osób szczególniej czynnych i zainteresowanych naszą imprezą — mówi mi p. Rostworowski — dokładnie nie pamiętam. Ma je wszystkie szczegółowo zanotowane p. Gałuszka, ograniczę się tylko do najogólniejszej charakterystyki. Do **Pragi** przyjechaliśmy w niedzielę, 15 marca rano, witani przez reprezentantów państwowych władz czeskich, armji czeskiej oraz tamtejszych organizacyj literackich. Z dworca udaliśmy się na cmentarz miejski, powitani u jego wejścia przez duchowieństwo i złożyliśmy na grobie Jelinka wieniec o wstęgach biało-czerwonych, oraz 100 zł. na grobowiec pisarza czeskiego będący w budowie. Złożyliśmy następnie wizyty wybitnym osobistościom Pragi, spożyliśmy śniadanie u min. Grzybowskiego, popołudniu zwiedzili zabytki miasta, a wieczór daliśmy w polsko-czeskim klubie nasz

WYSTĘP AUTORSKI.

Ja — mówi p. Rostworowski — odczytałem kilka ustępów z mego „Czerwonego Marszu“, naturalnie po polsku. p. Kudliński, zaznajomił nader liczne audytorjum z końcowym ustępem swojej powieści. p. Gałuszka wygłosił trzy wiersze: „Na pogrzeb marszałka Focha“. „Słupy telegraficzne“ i „Szarża ułańska“. p. Czachowski wystąpił z krytycznym artykułem o współczesnych zagadnieniach literatury polskiej. p. Wiktor zaprezentował „Wędrujące krzyże“ i „Matkę“. p. Rusinek deklamował „Poemat o szynach“ i „Błękitną defiladę“. Słowo wstępne wygłosił prof. Szyjkowski.

W drugim dniu zwiedzaliśmy w dalszym ciągu osobliwości miasta, byliśmy podejmowani przez Pen-klub i Instytut naukowy praski, a wieczór podzieleni na dwie grupy, wysłuchaliśmy „Lohengrina“ w Narodowym Divadle i ciekawej, eksperymentalnej sztuki w awangardowym Teatrze.

We wtorek rano przybyliśmy do Berna. W pierwszy dzień odbył się w tamtejszym Klubie polsko-czeskim nasz wieczór autorski z tym samym programem co i w Pradze przy wypełnionej sali, a nazajutrz zwiedzaliśmy miasto, Spielberg, byliśmy na „Rusałce“ w Teatrze Dworzaka i na przemiłym

KONCERCIE PIEŚNI I TAŃCÓW SŁOWACKICH.

W olbrzymim stadjonie zebrało się około 600 studentów wyższych Uczelni — Słowaków, którzy wespół ze swoimi profesorami odśpiewali kilkanaście pieśni ludowych. Zarówno melodja jak i przepiękne głosy wykonawców musiały poruszyć najczulsze strony każdego słuchacza. Mnie to już szczególniej ujmował fakt — mówił p. Rostworowski — że akademicy słowaccy z takim entuzjazmem i zamiłowaniem środowiska ludowego, z którego wyszli popisywali się pieśnią i tańcem wiejskim. To co u nas ogląda się tylko na scenie, jako zabytek, to tam w Czechach demonstruje się jako żywy skarb na każdym kroku. Słowacka ludowa społeczność akademicka to cywilizowany lud, który nigdy kontaktu nie zerwał i nie zerwie z rodzinnem gniazdem. Ta bezpośredniość i kult dla wieśniaczej strzechy i zwyczajów ludu jest dowodem wysokiej kultury ducha słowackiego akademika. Przypominam sobie — ciągnie dalej mówca — jak w czasie mej poprzedniej bytności w Czechach przestąpiłem próg domu chłopa wiejskiego, brata profesora Uniwersytetu praskiego. Ów serdeczny stosunek między rodzinami luminarza nauki a prostego gospodarza świadczyły o ścisłych węzłach inteligencji z ludem czeskim i nasuwały smutne refleksje co do stosunków w Polsce.

Po koncercie poszliśmy wprost na kolej i we czwartek rano przyjechali do Morawskiej Ostrawy, gdzie daliśmy nasz wieczór autorski, a nazajutrz o godz. 4-tej rano odjechali do Krakowa.

PRASA CZESKA Z ENTUZJAZMEM ODNIOSŁA SIĘ DO NASZEJ IMPREZY —

mówi p. Rostworowski — podnosząc zgodnie specjalne oblicze literatury krakowskiej. Niedawny występ Skamandrytów pozostawił u dziennikarzy czeskich wrażenie, jakoby literaturę polską znamionował ton rosyjski i semicki. Po naszym wieczorze autorskim prasa czeska stwierdziła, że literaturę polską cechuje przecież łączność z literaturą zachodu, gdyż pierwiastki humanizmu i chrześcijaństwa występują u nas wyraźnie i silnie.

Wogólności daje się zauważyć w narodzie czeskim zdecydowana dążność do zbliżenia kulturalnego z Polską. Niestety na drodze ku temu stają

NIEPOCZYTALNE ATAKI „ILL. KURJERA CODZIENNEGO“

w Krakowie na Czechów, przeciw czemu oponują z całą stanowczością Polacy zamieszkujący Czechosłowację. Uczestnicy wycieczki — kończył swoje uwagi prezes Rostworowski — spotykali się niejednokrotnie ze skargami na kampanję antyczeską Kurjera, jako wysoce szkodliwą dla interesów Polonji czeskiej.

sl.

JAPOŃSKI PROSZEK
„KATOL“ ZABIJA
WSZELKIE ROBACTWO MUCHY, MOLE i PLUSKWY
AZUMA & Co. LTD. OSAKA (JAPONJA) PRZEDST. KATOL WARSZAWA MARSZAŁKOWSKA

Odczyt Ks. Biskupa Adamskiego.

We środę 25-go b. m. o godz. 6-tej wieczór w sali Domu Katolickiego, ul. Straszewskiego, L. 18. odbędzie się odczyt. Ks. Biskupa śląskiego Dra Stanisława Adamskiego na temat: zadania Katolickich Związków Polek w dziedzinie przygotowania członków do Akcji katolickiej.

Epilog katastrofy lotniczej.

Dnia 3 sierpnia ub. r. było boisko Klubu piłki nożnej w Żywcu widownią groźnej katastrofy lotniczej. Samolot marki „Breguet“ pilotowany przez kaprala 2 pułku lotniczego Józefa Janotę z obsadą ppor. Borowca jako obserwatora, przelatywał nad boiskiem w czasie meczu, celem zrzucenia z samolotu na boisko piłki nożnej. Pilot Janota otrzymał rozkaz przelatywania nad boiskiem na wysokości 20 metrów. **Wskutek defektu maszyny, samolot znalazł się na wysokości 8 metrów ponad boiskiem i usiłowania pilota podwyższenia się pozostały bez skutku, wskutek czego samolot zawadził skrzydłem o narożnik trybun na boisku.** Zarówno narożnik trybuny jak i skrzydło samolotu, odpadły, samolot poleciał jeszcze jakie 100 metrów dalej i spadł poza boiskiem na łąkę. Mimo zdruzgotania maszyny zarówno pilot jak i obserwator wyszli cało, aczkolwiek pilot Janota zrazu popadł w omdlenie i stracił przytomność.

W konsekwencji katastrofy prokuratura wojskowa oskarżyła pilota Janotę o **niedbalstwo w czasie pełnienia służby lotniczej z art. 125 kkw.** Na wczorajszej rozprawie, która odbyła się przed trybunałem wojskowym w Krakowie, po przesłuchaniu świadków zajścia oraz rzeczoznawców, trybunał uwolnił oskarżonego Janotę od wszelkiej winy i kary, wyniki bowiem postępowania dowodowego wykazały, że **katastrofa lotnicza była niezawinioną przez oskarżonego.**

Rozprawie przewodniczył szef wojskowego sądu okręgowego w Krakowie płk. Szymonowicz, oskarżał podprokurator kap. Bara.

Wielokrotny morderca stracony na szubienicy.

W piątek 20 b. m. rano nadeszło z Sądu Najwyższego zawiadomienie do prokuratury krakowskiej, że Prezydent Rzplitej odmówił łaski zniesienia kary śmierci nałożonej na Jana Kaczmarczyka (lat 26), wielokrotnego mordercę. Prokuratura wydała wobec tego odpowiednie zarządzenia, a w międzyczasie **przybył do Krakowa kat Maciejowski z dwoma pomocnikami.** O godz. 12 w południe zjawił się w celi Kaczmarczyka prokurator Dr Kozłowski i w obecności naczelnika więzień zakomunikował mu, że Prezydent Rzplitej odrzucił prośbę o ułaskawienie go, wobec czego wyrok śmierci ma być nazajutrz wykonany. Kaczmarczyk przyjął tę wiadomość zupełnie obojętnie. Delikwenta przeprowadzono do osobnej celi, w której pozostał w towarzystwie dwóch dozorców do soboty. Napisał on list do brata, prosząc go o przybycie. Z bratem się już jednak nie zobaczył, gdyż nie można go było w porę odszukać. Po raz ostatni Kaczmarczyk widział się z bratem przed tygodniem. Przez całą noc z piątku na sobotę delikwent nie spał. O godz. 4 nad ranem przybył do niego kapelan więzienny, ks. Zychoń i udzielił mu pociech religijnych. Kaczmarczyk **był na nabożeństwie w kaplicy więziennej i przyjął Komunję św.**

Punktualnie o godz. 6.30 rano przybyli na podworzec więzienny prok. Dr Kozłowski z sekretarzem Kośbą, naczelnik więzień Bauer, ks. kapelan Zychoń i lekarz sądowy Dr Ciećkiewicz. W chwilę później dwóch dozorców wprowadziło Kaczmarczyka z zawiązanemi oczyma i niebawem wykonano wyrok przez powieszenie.

Kaczmarczyk był **hersztem szajki,** która na terenie województwa krakowskiego urządzała w roku 1929 krwawe napady rabunkowe, siejąc postrach wśród ludności. Jeden z członków tej bandy (Zieliński) został zastrzelony podczas obławy policyjnej na Bielanach. Kaczmarczyk ma na sumieniu cały szereg zbrodni, a przedewszystkiem **zamordowanie policjanta Czopka na drodze kobierzyńskiej oraz poranienie drugiego policjanta na ul. Miodowej w Krakowie, zamordowanie gospodarza Piotrowskiego w Cholerzynie pod Bielanami, oraz liczne zbrodnie gwałtu publicznego, a nawet napad z rewolwerem w ręku na swego brata stryjecznego.**

Wyrok śmierci zapadł na Kaczmarczyka dnia 21 września 1930 r. przed sądem przysięgłych a wczoraj został wykonany.

——000——

Życie gospodarcze.

Obowiązek zatrudniania inwalidów.

Okólnik ministra pracy i opieki społecznej.

Minister pracy i opieki społecznej rozesłał ostatnio okólnik do wszystkich wojewodów w sprawie **zatrudniania inwalidów wojennych.** Okólnik ten zwraca uwagę na wyjątkowo ciężkie położenie bezrobotnych inwalidów wojennych w dobie obecnego kryzysu, gdyż redukcje w zakładach pracy dotykają ich w szerszej mierze, niż innych pracowników — **i na wzrost liczby bezrobotnych inwalidów.**

P. Minister zwraca się do wojewodów o wydanie kierownikom państwowych urzędów pośrednictwa pracy zarządzeń, mających **na celu wzmożenie działalności w zakresie przychodzenia** z pomocą inwalidom wojennym przez wskazywanie im odpowiedniej pracy i zarazem wobec stwierdzenia wypadków uchylania się pracodawców od obowiązku przyjmowania do pracy inwalidów. kładzie nacisk na konieczność przestrzegania przepisów odnośnego ustawodawstwa.

W myśl treści art. 55 ustawy z dnia 18-go marca 1921 r. pracodawcy w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji **obowiazani są zatrudniać na każdych 50 robotników i pracowników przynajmniej jednego inwalidę ciężko poszkodowanego.** Ustawa zaś z 4 sierpnia 1922 r. przewiduje (art. 15), iż pracodawcy winni przekroczenia niniejszego przepisu lub rozporządzeń na jego podstawie wydanych, karani będą w drodze administracyjnej aresztem do 6 tygodni lub odpowiednią grzywną.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES I ZWIĄZEK PIEKARZY.

W okresie od 27 do 31 maja b. r. odbędzie się w Budapeszcie międzynarodowy kongres piekarzy, zwołany z racji 25-lecia związku piekarzy węgierskich.

Na porządku dziennym będzie **ukonstytuowanie międzynarodowego związku piekarzy, wspólna walka z pracą piekarzy w nocy, sprawozdania ze stanu piekarstwa w poszczególnych krajach,** zwiedzanie nowoczesnych urządzeń piekarnianych w Budapeszcie i t. p. — W związku z kongresem przewidziany jest szereg przyjęć, redut, wycieczek w okolice miasta, statkami po Dunaju i t. p.

Szczegółowych informacyj. dotyczących programu kongresu, kosztów i t. p. udziela Izba Handlowa Polsko-Węgierska w Warszawie, ul. Ludna 9.

SKONTROLOWAĆ DZIAŁALNOŚĆ BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W TŁUMACZU!

Z Tłumacza otrzymujemy obszerną korespondencję ilustrującą stosunki w tamtejszym Banku Spółdzielczym, którego członkami są drobni rolnicy. Według informacyj naszego korespondenta spółdzielnia zaangażowała się niepotrzebnie w dzisiejszym czasie braku gotówki w kosztowny remont budynku, który pochłonął już kapitał sięgający 70 tys. zł. — Ponadto zorganizowano tam, przy pomocy finansowej tego banku, Związek Rolniczy i mleczarnię, po niedługim jednak czasie agendy związku zwinięto z deficytem. Jako rezultat pozostały jedynie procesy tej instytucji z pracownikami, którzy w sądach dochodzą swych praw. Należy zaapelować do nadzorczych władz spółdzielczych i związków rewizyjnych, by przez sumienne przeprowadzenie kontroli wyjaśniły skargi i zarzuty podnoszone przez miejscową ludność. a udziałowców, drobnych rolników uchroniły przed ewentualnemi stratami.

BRZYTWY **OSTRZĘ** **Manicury**
Nożyczki **Cążki**
osadzam nowe ostrza do noży,
naprawiam maszynki do mięsa.
Primusy, żelazka i t. p., dodaje części do tychże.
Ceny zniżone **Jan Myszkowski** wykonanie solidne
Kraków. Dietla 46.

Kto wygrał na loterji?

W dziesiętym dniu ciągnienia 5-ej klasy 22 polskiej loterji państwowej. główniejsze wygrane padły na numery następujące:

100.000 zł. Nr. 20933.
50.000 zł. Nr. 184762.
25.000 zł. Nr. 102473.
15.000 zł. Nr. 179371.
Po 10.000 zł. Nr. 126719 199141.
5.000 zł. Nr. 129900.
Po 3.000 zł. Nr. 46400 68442 155303.

Po 2.000 zł. Nr. 727 22445 23997 26560 34322 42657 59547 65702 71102 73689 80959 85833 94247 98153 103159 103730 117912 135990 161082 162326 166204 174093 178768 179645 189594 193321 195290.

Po 1.000 zł. Nr. 10878 16150 20928 22889 26227 26989 35851 44240 58205 93517 99623 126396 134961 175702 178404 179096 191876 192620 193098 193642 208917.

Marzec — miesiąc śniegu, błota.
Brr!... Przejmuje wiatr i słota.
Z obawą się w błocie brodzi...
Lecz ten tylko śmiało chodzi
Po roztopach na spacery,
Kto ma bucik od KAPERY!
Wstąp w jego gościnne progi!
Mistrz KAPERA zmierzy nogi,
Da but mocny wytrzymały,
W nim pójdziesz po błocie śmiały.
A nim zacznie się pogoda,
U KAPERY już nowa moda!

Projekt zryczałtowania podatku autobusowego

GROZI LIKWIDACJĄ WIĘKSZOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW AUTOBUSOWYCH.

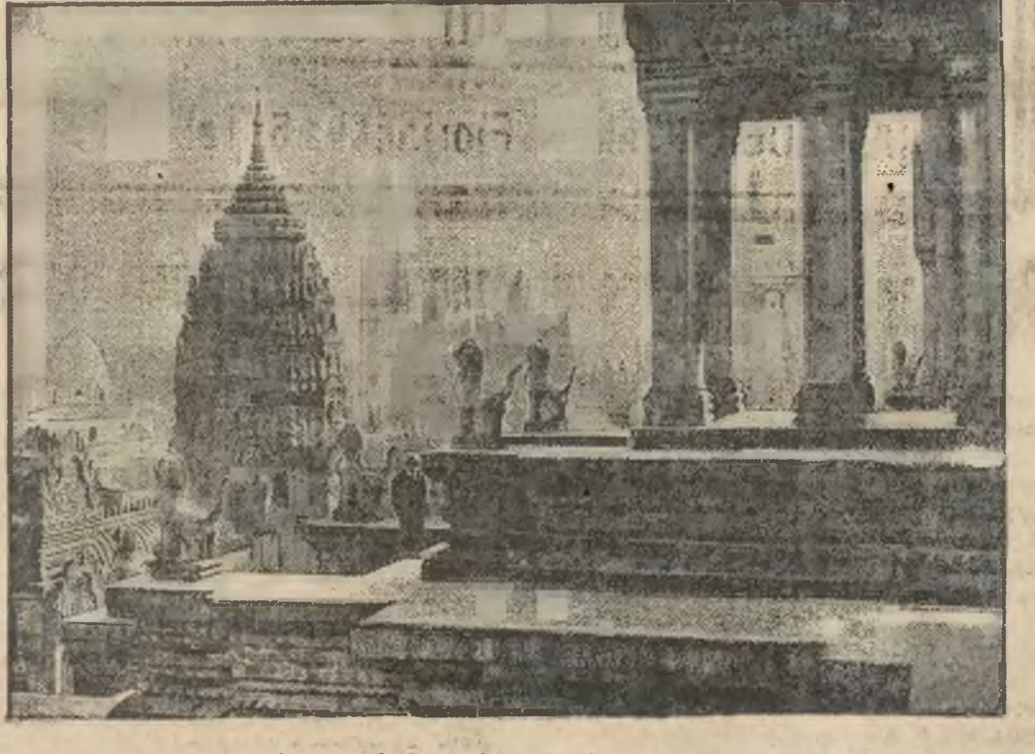
Ustawa o funduszu drogowym, która w najbliższych dniach wchodzi w życie. wprowadza podwójne opodatkowanie ruchu autobusowego. Po pierwsze płacić będą właściciele aut od faktu posiadania wozu stawki zależne od jego kategorji i wagi. powtóre opodatkowany zostaje ruch autobusowy. Na rzecz skarbu ma przypadać jedna trzecia część należytości za bilet jazdy. Obecnie opracowuje się w tym kierunku rozporządzenie wykonawcze. Rozporządzenie to, przewidywać będzie — według pogłosek — ściąganie podatku autobusowego ryczałtem a to z tego powodu, że przeważna większość przedsiębiorców autobusowych nie prowadzi ksiąg handlowych. któreby mogły stanowić podstawę do fiskalnego kontrolowania ruchu pasażerskiego. Istnieje więc zamiar zryczałtowania podatku w odniesieniu do tych płatników, na zasadzie przypuszczenia. że autobus jest w użyciu 75 pełnych dni w ciągu kwartału i że jest od początku do końca przejazdu wyzyskany w 70%. Ryczałt ma być uiszczany miesięcznie zgóry.

Projekt ten w razie urzeczywistnienia. byłby zabójczy dla ruchu autobusowego. Tak fiskalnie sformułowane rozporządzenie wykonawcze zmusiłoby wielu przedsiębiorców, którzy już dziś z trudem utrzymują swe przedsiębiorstwa, do całkowitego ich zamknięcia. Znanym bowiem jest fakt, że na nielicznych tylko liniach komunikacja autobusowa cieszy się frekwencją odpowiednio silną i przez cały rok. Bardzo wiele innych pracuje z deficytem zwłaszcza jeśli idzie o komunikację z miejscowościami uzdrowiskowemi. W tych ostatnich ruch w okresie sezonu jest istotnie ożywiony, trwa to jednak naogół krótko, poczem następują długie miesiące zupełnie martwe. Jeżeliby przedsiębiorstwa autobusowe pociągnięte zostały do świadczeń przewidzianych projektem. musiałyby oczywiście zwinąć obsługę.

Jest w tem pewien cel uboczny: idzie mianowicie o zmniejszenie konkurencji dla kolei. Niemniej jednak rozwijający się u nas tak żywo w ostatnich czasach ruch autobusowy nie powinien być z miejsca niszczony bezwzględnym fiskalizmem.

———ooo———

Indochiny nad Sekwaną.

Atrakcją Paryża w roku bieżącym będzie międzynarodowa Wystawa Kolonjalna. Rycina nasza przedstawia świeżo wzniesioną na terenie wystawy reprodukcję świątyni Sziwy z Angkor we francuskiej Kambodży, która jest celem pielgrzymek całych Indochin i stanowi narodową świętość tamtych ludów.

OFICJALNA GIEŁDA WALUTOWA.

Warszawa 21 marca. Dolary 8.92¼, 8.94¼, 8.90¼. Dewizy: Gdańsk 173.40, 173,83. 172.97; Holandja 357.78, 358.68. 356.88; Londyn 43.36½, 43.47, 43.26; Nowy Jork 8.91. 8.93, 8,89; Paryż 34.92. 35.01. 34.83; Praga 26.44½. 26.51. 26.38; Szwajcarja 171.73. 172.16, 171.30; Wiedeń 125.48, 125.79, 125.17; Włochy 46.77, 46,89, 46,65; Berlin w obrotach prywatnych 212.6[illegible].

KURSA OBLIGACJI.

4% premjowa inwestycyjna 94.50 — seryjna 100 — 5% konwersyjna 49—49.25 — 6% dolarowa 75.50 — 7% stabilizacyjna 84 — 10% kolejowa 164 — 8% Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. 94 — 7% Listy Zastawne Banku Gosp. Kraj. 83.25.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zurych 21 marca. Paryż 20.33½. Londyn 25.25¼. Nowy Jork 5.19.70 Belgia 72.37½. Włochy 27.22¾. Hiszpanja 55.60. Holandja 208.35, Berlin 123.83. Wiedeń 73.08. Sztokholm 139.20. Oslo 139.10. Kopenhaga 139.02. Sofja 3.76.5. Praga 15.40. **Warszawa 58.20.** Budapeszt 90.62. Białogród 9.13. Ateny 6.75. Konstantynopol 2.46. Bukareszt 3.09 1/8, Helsingfors 13.66, Buenos Aires 181.00.

Celem uregulowania nakładu prosimy o najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Sejm o sprawie Czechowicza

i imieninowem biciu dzieci.

W uzupełnieniu wczorajszego sprawozdania z piątkowego posiedzenia Sejmu, nadmienić należy, że na wstępie posiedzenia załatwiono sprawę mandatu komunistycznego posła **Burzyńskiego,** który pod tem nazwiskiem wybrany został w Warszawie a jako **Buszyński** (omyłka na liście kandydatów, której sprostowania odmówił główny komisarz wyborczy) — z **Łodzi.** Ten ostatni mandat został unieważniony, gdyż poseł **„Buszyński“** nie uczestniczył dotychczas w posiedzeniach Sejmu ani nie prosił o udzielenie urlopu.

Przyjęto następnie poprawki Senatu do projektu ustawy o samoistnym dodatku wyrównawczym dla gmin wiejskich, oraz redakcyjne do projektu ustawy o likwidacji stosunków żelarskich na Spiszu.

W dyskusji nad zamknięciami rachunkowemi za r. 1926/7, pos. **Kornecki** z Klubu Nar. stwierdził. że gospodarka rządu sanacyjnego od maja 1926, załamała odrazu gospodarkę oszczędnościową rządu koalicyjnego p. Skrzyńskiego. Fundusze dyspozycyjne podniesiono ponad normę z pierwszego kwartału 1926 o 10 milj.

Sanacyjną większością głosów zamknięcie rachunków za rok 1926/7 uchwalono. Przy omawianiu wniosku o zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego za lata 1927/8 oraz 1928/9 z bardzo ostrą krytyką gospodarki budżetowej rządu wystąpił pos. Rybarski. Mowa jego wywołała awantury na ławach B. B. Pos. Zaremba (P. P. S.) omawia proceder sanacji uniemożliwienia Sejmowi poprzedniemu dyskusji nad sprawą zakwestjonowanych przez N. I. K. przekroczeń.

Użyto wszelkich środków od najścia wojskowych na Sejm, aż do blokowania przejść sejmowych przez bohaterskich posłów B. B. Grożono obstrukcją, przygotowano gwałty fizyczne. Sprawa została odłożona i dopiero obecny Sejm uznał dyktator godnym do jej za-

U **dorastającej młodzieży,** stosuje się rano szklaneczkę naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka-Józefa“** i przy użyciu takowej, jej czyszczące działanie na krew i naprawa funkcji żołądka i kiszek u dziewcząt i chłopców, daje zbawienny skutek. — Żądać w aptekach i drogerjach.

Dla jak najszerszego rozpowszechnienia
wśród wiernych wspaniałej nauki Ojca św. Piusa XI
o Sakramencie małżeństwa
w Wydawnictwie Księży Jezuitów Kraków, ul. Kopernika 26 ukazało się osobne wydanie
Encykliki Casti Connubii
w polskim przekładzie **Ks. Bisk. Okoniewskiego**
Cena egz. Brosz. 0.70 zł Przy odbiorze najmniej 10 egz. rabat 10%. Przesyłka idzie na koszt odbiorcy: począwszy od 20 egz. na koszt Wydawnictwa.
Wobec dzisiejszej kampanji przeciw rodzinie, Encyklika o małżeństwie chrześcijańskiem powinna znaleźć się w każdym domu katolickim stać się przedmiotem głębokich rozważań.

Radio.

Poniedziałek 23 marca.

Kraków (312.8). G. 11.40 Przegląd prasy; 11.58 Sygnał czasu; 12,10 Płyty gramofonowe; 13.10 Komunikat meteorologiczny; 14.20 Komunikat gospodarczy; 14.40 Odczyty dla maturzystów; 15.35 Przegląd komunikacyjny; 15.50 Lekcja francuskiego; 16.10 Komunikat dla żeglugi; 16.15 Program dla dzieci starszych; 16.45 Płyty gramofonowe: 17.15 Odczyt pt.: „O proporcjonalności ciała ludzkiego“ — wygłosi dr St. Żejmo-Żejmis; 17.45 Koncert popołudniowy. Trio salonowe w wykonaniu pp. H. Adamskiej-Grossmanowej (skrzypce), W. Deca (wiolonczela) i Wł. Ormickiego (fortepian); 18.45 Rozmaitości; 19.10 „Skrzynka“ i giełda rolnicza; 19.25 Uwagi dla detektorów; 19.30 Płyty gramofonowe; 19.40 Prasowy Dziennik Radjowy; 20 Feljeton z Warszawy; 20.15 „Najnowsze wydawnictwa“ — dr A. Bar, 20.30 Odczyt muzyczny; 21 Operetka i muzyka taneczna.

Lwów (386.7). G. 17.45 Koncert orkiestry lekkiej pod dyr. p. T. Seredyńskiego; 19.30 Płyty gramofonowe; 20.15 „Kobieta na jugu słowiańskim“, wygłosi p. K. Alberti.

Warszawa-Raszyn (1411.8). G. 11.40 Przegląd prasy; 11.58 Sygnał czasu; 12.10 Płyty gramofonowe; 14.40 Odczyt dla maturzystów pt.: „Pierwsze stadja rozwoju organizmów“; 15 „Rycerstwo średniowieczne“; 15.35 Przegląd komunikacyjny; 15.50 Lekcja języka francuskiego; 16.10 Komunikat dla żeglugi i rybaków; 16.15 Program dla dzieci starszych; 16.45 Płyty gramofonowe; 17.15 Odczyt z Krakowa; 17.45 Muzyka lekka i taneczna z „Gastronomji“; 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza; 19.25 Uwagi i wskazówki dla detektorowiczów; 19.30 Płyty gramofonowe; 19.35 Program na dzień następny; 19.40 Prasowy Dziennik Radjowy; 19.55 Płyty gramofonowe; 20 Red. Dębicki wygłosi feljeton pt.: „Poszukiwanie sensu życia“; 20.15 „Legenda o Mistrzu Twardowskim“; 20.30 Odczyt pt.: „Współczesna muzyka włoska“; 21 Operetka „Madame Pompadour“ L. Falla; 23 Muzyka lekka i taneczna z restauracji i dancingu hotelu „Polonja“.

Katowice (408.7). G. 15.20 Komunikat Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Województwa Śląskiego, oraz komunikat Teatru Polskiego; 18.45 Codzienny odcinek powieściowy; 19 Rozmaitości, program na dzień następny, komunikat Teatru Polskiego, przegląd widowisk; 19.15 Wł. Włosik: Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski“; 23 Odczyt z cyklu wykładów w językach obcych dla przyjaciół zagranicznych (rok czwarty). Poul Fenneberg mówić będzie w języku duńskim „O przyjaźni w przestrzeni — przez radjo“. Po odczycie muzyka taneczna z Warszawy

Wypożyczalnia książek p. t.
CZYTELNIA NAUKOWA i BELETRYSTYCZNA
UL. ŚW. JANA L. 8.
poleca: podręczniki uniwersyteckie, lektury gimnazjalne, nowości powieściowe i naukowe w języku polskim, francuskim, niemieckim, angielskim i włoskim. — Książki dla młodzieży.
wysyłka na prowincję.

łatwienia. Mowca krytykuje następnie poczynania gospodarcze i finansowe rządu, poczem wraca znowu do momentów czysto politycznych. **Przypomina wydatkowanie 8 miljonów** z budżetu dla prezydjum Rady ministrów, przypomina, że w budżecie tym było początkowo 200.000 zł., które w okresie wyborczym napęczniały do wysokości 8 miljonów. Marsz. Józef Piłsudski zażądał 5 miljonów bez żadnych formalności. Rada ministrów zaś uchwaliła 8. Podobnego faktu nie zna historja i wobec niego bledną wszelkie nadużycia rządów carskich wobec ich obywateli.

Głos na ławach B. B.: „To jest bezczelność!“.

Pos. **Piotrowski** (P. P. S.): Bezczelnością jest brak ośmiu miljonów.

Pos. **Zaremba:** Przed trybunałem stanu odpowiedzialność za 5 miljonów wziął Józef Piłsudski. Dalsze 3 miljony są bez odpowiedzialności. Pieniądze te musiały przejść przez setki rąk. Są dokumenty stwierdzające, że ministerstwo spraw wewnętrznych **zmieniło się na sztab wyborczy,** a szef jego departamentu politycznego, dzisiejszy marszałek Sejmu Świtalski stał się agitatorem kierującym całą akcją wyborczą. Cały aparat administracyjny służył jednej partji. Niema przykładu w historji, aby partja rządząca brała bez ceremonji z kas skarbowych na swoje potrzeby. Mowca przypomina wydatki dotyczące b. wojewody krakowskiego, wypłaty grubych sum poszczególnym sanatorom, jak Kauckiemu 15.000 zł., Bojce 15.000 zł. i t. d. Ta „kiełbasa wyborcza“ przejdzie do historji. Dowiedzieliśmy się, że wiece i zjazdy oraz sute poczęstunki są temi koniecznemi wydatkami państwa.

Dalej pos. Zaremba wspomniał o kosztach dywersyj politycznych urządzonych przez wojewodów Twardę i Remiszewskiego i ciągnie dalej: Mamy coprawda dziś Sejm, w którym marszałkiem został szef wyborów z roku 1928 i dysponent funduszów wyborczych.

Wicemarsz. Polakiewicz: Po raz drugi wciąga pan do dyskusji osobę marszałka Sejmu.

Pos. Zaremba: Ja mówię tylko o dyrektorze departamentu politycznego p. Świtalskim. Mimo, że panowie za chwilę uchwalicie prowizorjum, nie myślcie, że sprawa się kończy. Kończy się akt drugi, lecz tragedja trwa. Nie odchodźcie, bo kurtyna się podnosi i dalszy ciąg będzie.

Po przemówieniach pos. Rymara i Wyrzykowskiego, przemawiał jeszcze pos. **Sanojca** (B. B.). Gdy ten ostatni zjawił się na trybunie wszyscy posłowie opozycyjni opuścili salę. Klub B. B. uchwalił następnie wniosek komisji o przyjęcie sprawozdania.

Wniosek nagły kilku stronnictw opozycyjnych zgłoszony w związku z biciem dzieci przez nauczycieli za niewysłanie kartek „imieninowych“ sanacyjna większość odesłała jako zwykły do komisji oświatowej.

Wiślna 10 „SYMFONJA“ Wiślna 10
Gramofony. Płyty krajowe i zagraniczne. Instrumenta, Przybory muzyczne i radjowe. Naprawa słuchawek radjowych, Ładowanie akumulatorów. Baterje kieszonkowe i anodowe „CENTRA“, Aparaty radjowe na sieć i na baterje.
CENY NISKIE! N. PAPLA. CENY NISKIE!
W KRAKOWIE, UL. WIŚLNA 10.

B. kanclerz Rzeszy Müller zmarł.

Berlin, 21 marca. Przewodniczący frakcji socjaldemokratycznej Reichstagu, dawny kanclerz Rzeszy Herman Mueller zmarł wczoraj późnym wieczorem nie odzyskawszy przytomności.

Wdowa po zmarłym otrzymała liczne kondolencje z kraju i zagranicy. W południe Reichstag odbył posiedzenie żałobne.

Lord Passfield ustąpi.

Londyn, 21. marca. „Daily Mail“ przepowiada rychłe ustąpienie ministra dla kolonij lorda Pasfielda. Już swego czasu w związku z kwestją palestyńską krążyła pogłoska o ustąpieniu lorda Passfielda, która jednak później została zdementowana. Obecnie przepowiadane ustąpienie opiera się na pogłosce o zmianach w gabinecie Mac Donalda.

W ANGLJI UPAŁY.

Londyn, 21 marca. **W całej Anglji panują od trzech dni upały, jakich o tej porze nie zanotowano od 1848 r. Temperatura wynosiła dziś w południe w cieniu 25 stopni C. a w słońcu nawet 38 stopni. Wszystkie parki i ogrody publiczne zaroiły się tłumami ludności. Zaludniły się także miejsca kąpielowe.**

ZUCHWAŁY NAPAD AMERYKAŃSKICH BANDYTÓW.

N. Jork (PAT). W Filadelfji dokonano niezwykle zuchwałego **napadu na Citty National Bank.** W napadzie brało udział **11 bandytów.** 5 broniło dostępu do banku, 6 pozostałych pod groźbą rewolwerów ubezwładniło i zamknęło w jednym z pokoi 2 policjantów, 8 interesantów i urzędników banku, a następnie zrabowali z kasy 40 tysięcy dolarów.

Sesja Sejmu zamknięta.

Warszawa. (PAT). Na początku 25-go posiedzenia sejmu poseł **Niedziałkowski** (PPS.) wniósł o wstawienie na porządek dzienny **3-ch punktów, które spadły z wczorajszego porządku dziennego.** Wniosek ten izba **odrzuciła,** poczem przystąpiła do sprawozdania komisji budżetowej o poprawkach senatu do

ustawy skarbowej.

Zmiany te referował poseł Hołyński (B. B.), wnosząc o przyjęcie wszystkich poprawek senatu. Następnie zabrał głos kierownik ministerstwa skarbu **Matuszewski.** Po przemówieniu min. Matuszewskiego pos. **Langer** (Klub Chłopski) zapowiedział, iż klub jego **nie mając zaufania do obecnego rządu** i uważając ten budżet za **niewątpliwie deficytowy,** za który nie może wziąć odpowiedzialności, **nie weźmie udziału w głosowaniu nad poprawkami senatu.**

Poseł **Czetwertyński** (Klub Nar.) w dłuższym wywodzie tłumaczy, dlaczego stronnictwo jego nie może głosować za budżetem, który **nie odpowiada rzeczywistości w Polsce.** Polska po 12-tu latach mozolnej pracy nad budżetem, powinna już mieć budżet tak opracowany, tak obowiązujący rząd w każdym szczególe, ażeby izba mogła wziąć za niego całkowitą odpowiedzialność i ażeby według tego budżetu gospodarka państwa w najdrobniejszych szczegółach była prowadzona. Poseł **Czapiński** (PPS.) uważa, iż budżet jest **fikcyjny.** Słowa ministra o konieczności kompresji wskutek deficytu muszą wywołać pewien **wstrząs gospodarczy.** Zdaniem mówcy mamy do czynienia

z krachem budżetowym

nie fragmentarycznym, lecz integralnym. Mówca wskazuje na dążność w sferach gospodarczych na **przełożenie ciężaru kryzysu na sfery niższe.** Słowa solidaryzmu przekreśla fakt coraz wyraźniejszego przesuwania się gospodarczej polityki rządu ku interesom sfer kapitalistycznych. Klub mówcy głosować będzie przeciw budżetowi i wstrzyma się od głosowania nad poprawkami senatu za wyjątkiem jednej, dotyczącej funduszu bezrobocia.

Poseł **Łucki** (Klub Ukr.) uważa, że budżet **nie odpowiada siłom płatniczym ludności,** a specjalnie ciąży na ludności ukraińskiej. Mówca, przestrzegając przed dalszem prowadzeniem dotychczasowej polityki, oświadcza się przeciw budżetowi.

Pos. **Miedziński** (B. B.) polemizował z przedstawicielami opozycji. Po końcowem przemówieniu sprawozdawcy pos. Hołyńskiego, izba uchwaliła poprawki senatu i w ten sposób **budżet został uchwalony przez obie. izby.** Zkolei zabrał głos marszałek Świtalski, który w dłuższem przemówieniu zobrazował wyniki prac obecnej sesji, poczem p. premjer Sławek odczytał zarządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o

zamknięciu sesji

zwyczajnej i budżetowej sejmu. Na tem o ogdz. 1.45 posiedzenie sejmu zamknięto.

Herbatka u p. Switalskiego.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Marszałek Sejmu **Świtalski** wydał w swem mieszkaniu z racji zakończenia sesji parlamentarnej **herbatkę dla polityków.** O godz. 3 popołudniu odbyło się posiedzenie Kl. B. B. dla omówienia **akcji, jaką ma on rozwinąć w kraju w okresie międzysesyjnym.**

Ostatnie uchwały Senatu.

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). Na ostatniem podczas obecnej sesji parlamentarnej plenarnem **posiedzeniu Senatu** dokonano naj-amprzód **ratyfikacji kilku umów, przyjęto ustawę o dowodach prawa własności do gruntów scalonych projekt ustawy o zapewnieniu czasowych mieszkań dla zwolnionych robotników rolnych, nowelę do dekretu o Krzyżu i Medalu Niepodległości, uchwalono dodatkowy kredyt na budowę gmachów min. robót publicznych i B. G. K., następnie załatwiono sprawę kilku sprzedaży gruntów i rozpoczęto dyskusję nad nowelą do ustawy antyalkoholowej.**

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym odbył się **pojedynek między posłami Kosydarskim a Kaweckim.** Obaj przeciwnicy wyszli ze starcia niemal bez szwanku.

Przedświąteczna SPRZEDAŻ PORCELANY i SZKŁA po cenach zniżonych
W FIRMIE
ADOLF EDER Kraków, Florjańska 6. Tel. 12231.

Polityczno-gospodarcze porozumienie Niemiec i Austrji.

Wiedeń (PAT). Dzisiejsza prasa poranna potwierdza wiadomość, że **Niemcy i Austrja zamierzają,** z powołaniem się na idee briandowską, proklamować w najbliższych dniach plan ściślejszego porozumienia **polityczno-gospodarczego,** o charakterze regjonalnym, przyczem Berlin i Wiedeń oświadczają gotowość przeprowadzenia rokowań z innemi państwami, celem zawarcia z niemi podobnych układów.

„PANEUROPA CELNA“.

Wiedeń (PAT). Dzienniki wiedeńskie omawiając **plan układu regjonalnego między Austrją a Niemcami** dowodzą, że plan ten nie przekracza ram zakreślonych akcją paneuropejską Brianda.

„Neue Freie Presse“ uważa za możliwe, że **obecna inicjatywa Niemiec i Austrji, rokowania między Austrją a Węgrami w sprawie udogodnień eksportowych, rokowania między Niemcami a Rumunją w sprawie układu, preferencyjnego i rokowania, które toczył szef sekcji dr. Schüller z Włochami i z Jugosławją doprowadzą, być może do symbiozy gospodarczej, któraby mogłaby uzupełnić zniżkę ceł między Niemcami a Francją.**

„Der Tag“ nazywa plan niemiecko-europejski **„Paneuropą celną“** i podaje, że był on omawiany w czasie pobytu ministra Curtiusa w Wiedniu. Reprezentanci Niemiec wyrazili wówczas zapatrywanie, że zawarcia układu regjonalnego nie jest na razie wskazane z ważnych względów handlowo-politycznych. W ciągu dalszych rokowań ułożono się, aby Austrja i Niemcy rozpoczęły nową akcję ogólno-europejską. We wspólnej odezwie, wydać się mającej, **będą wszystkie państwa europejskie wezwane do przystąpienia do tego planu,** który jak zapewniają w Wiedniu nie koliduje ani z traktatami pokojowemi ani z protokołem genewskim, podpisanym w r. 1922 przez ówczesnego kanclerza ks. Seipla z okazji sanacji finansowej Austrji. Natychmiast po wizycie dra Curtiusa omawiała austrjacka rada ministrów plan ułożony z drem Curtiusem, przyczem **nie wyłonił się żaden sprzeciw zasadniczy.** Tylko ze strony agrarjuszy wyrażano pewne wątpliwości co do szczegółów planu.

„Wiener Neuste Nachrichten“ wywodzi, że **nie należy oczekiwać sensacji.** Wyrównanie stosunków celnych i handlowo-politycznych między oboma państwami wymagać będzie żmudnych i długotrwałych rokowań, przy których nie obejdzie się bez tarć. Cierpliwość ludności będzie wystawiona na ciężką próbę. Należy oczekiwać, że także i inne państwa rozpoczną wkrótce z Austrją podobne rokowania celem wyrównania wzajemnych ceł.

Autorzy „piatiletki“ podejrzani o sabotaż.

Moskwa, (PAT). Na polecenie władzy partyjnej odbywa się obecnie **czystka wśród personalu państwowego urzędu planów.** Urząd ten, przy współpracy najwybitniejszych przedstawicieli z pośród fachowców sowieckich, miał za zadanie **opracowywać plany dla wszystkich gałęzi produkcji państwowej.** Jego też tworem była **słynna piatiletka.** Obecnie wyszło na jaw, że **przygotowywane przez ten urząd plany opierały się częściowo na fałszywych przesłankach i kalkulacjach,** a niekiedy były tworami **rozmyślnie nierealnemi, aby wprowadzić dysproporcję i zamieszanie między poszczególne gałęzie przemysłu.** Dyrektywy partji komunistycznej i rządu sowieckiego były **sabotowane.** G. P. U. przeprowadziła już w swoim czasie wśród pracowników „Gosplanu“ liczne aresztowania. **Obecnie czystka ma dotyczyć reszty personalu.** Czystkę przeprowadza 14 specjalnych komisyj, złożonych przeważnie z robotników fabrycznych w liczbie około 300.

BEZBOŻNICY MOSKIEWSCY ROZWIJAJĄ AGITACJĘ.

Moskwa. (PAT) Bezbożnicy rozpoczęli już propagandę wielkanocną, którą zajmuje się **specjalny sztab.** Na ulicach Moskwy zwiększyła się ilość transparentów i napisów o **treści antyreligijnej.** Witryny sklepów przeistoczono na wystawy karykatur, ośmieszających **religję.** Osoba papieża w tych paszkwilach powtarza się dość często.

PRZEPROWADZKI uskutecznia fachowo
BIURO SPEDYCYJNE „SPEDOKOM“
KRAKÓW, MIKOŁAJSKA 4
TEL. 146-40

Dwa konkurencyjne zjazdy BBS.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). W dniu dzisiejszym rozpoczęły się **dwa kongresy związków zawodowych.** Jeden zjazd zwołany został przez **Moraczewskiego,** drugi przez **Jaworowskiego.** Na zjazd Moraczewskiego przybyło **około 200 delegatów.** Biorą w nim udział **przedstawiciele ministerstwa pracy.** Obrady zjazdu Jaeworowskiego rozpoczęły się w sali rady **miejskiej wieczorem.**

Traktat handlowy z Persją unicestwiony

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Ustawą z 25 lutego b. r. **wprowadzono w Persji państwowy monopol handlu zagranicznego.** Z powodu tej ustawy **nie będą mogły być całkowicie zrealizowane postanowienia traktatu handlowego polsko-perskiego.** Obrót handlowy między Polską a Persją w ciągu 11 miesięcy wyrażał się **w wywozie z Polski do Persji sumą 1.700.000 zł.,** zaś w imporcie z Persji **do Polski sumą 380.000 zł.**

Francja podwyższyła cło na cukier.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Francuska Izbae Deputowanych uchwaliła wniosek ministra rolnictwa, dotyczący **podwyższenia cła na cukier i buraki cukrowe ze 130 na 170 franków.** W ten sposób **wywóz polskiego cukru** zmniejszy się jeszcze bardziej.

Wygrane na loterji klasowej.

Warszawa, 21. 3. (Tel. wł.). Podczas dzisiejszego ciągnienia Państwowej Loterji Klasowej padły wygrane: **20.000 zł.** na nr. 34.535, po **5.000 zł.** na nr. 82.985. 145.648, 176.363. po **3.000 zł.** na nr. 25.928, 32.127, 41.670, 53.912, 71.653, 80.690, 98.216.

ZMIANA W POSELSTWIE CZECHOSŁOWACKIEM W WARSZAWIE.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Radca poselstwa czechosłowackiego w Warszawie **Lisicki** opuszcza od 1 kwietnia swe stanowisko. Na jego miejce został mianowany **p. Jaromir Smutny.**

FRANCUSKI PUBLICYSTA ZWIEDZA POLSKĘ.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Znany publicysta francuski **Andre Cheradame,** po pobycie w Poznaniu, gdzie **wygłosił odczyt w sali Uniwersytetu Poznańskiego,** udaje się do Gdańska i Gdyni, a stamtąd wraca do Francji.

NOWY WICEPREZES POZNAŃSKIEJ DYREKCJI POCZT.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Wiceprezesem dyrekcji poczt i telegrafów w Poznaniu mianowany został **p. W. Słojewski z centrali ministerstwa poczt.**

ROKOWANIA O KONWENCJĘ LOTNICZĄ Z FRANCJĄ.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Wkrótce podjęte będą rokowania polsko-francuskie w sprawie zawarcia **umowy resortowej lotniczej między obu sprzymierzonemi państwami.** Po zawarciu konwencji polsko-francuskiej, dotyczącej **eksploatacji handlowych linij powietrznych, powstała konieczność ustalenia szeregu spraw technicznych.**

Na święta! CUKIERNIA EUROPEJSKA Na święta!
KAZIMIERZ DANEK
Kraków, Rynek Główny 35. Telef. Nr 145-82.
i ul. Karmelicka L. 13. Telefon Nr 155-07.
poleca:
Znane z dobroci torty, mazurki przekładańce serniki, babki, jajeczniki, zawijacze z makiem, migdałami, orzechami.
Ciastka, cukry, herbatniki w wielkim wyborze.
Zamówienia przyjmuje na prowincję do 2. IV. a na miejscu do 3. IV. włącznie.

P. GÓRECKI ZNOWU W PODRÓŻY.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego gen. Górecki wyjechał **do Francji, Belgji i Holandji w sprawach bankowych i federacyjnych.**

REGULAMIN NAGRODY M. ŁODZI ROZSZERZONY.

Warszawa, 21. 3. (Telef. wł.). Magistrat Łodzi powziął uchwałę w sprawie **zreformowania statutu nagrody literackiej, która i nadal wynosić będzie 10.000 zł.** Nagroda przyznawana będzie twórcom nietylko z dziedziny **literatury, ale również sztuki,** oraz przedstawicielom **nauki i wiedzy.**

Istnieje przeszło 100 lat!

Odznaczona 15-tu premjami, 2-ma nagrodami państwowemi, 9-ma złotymi medalami.
GRAND PRIX, Rzym 1926.
Złoty medal Gniezno 1925, Złoty medal Rzym 1926,
Złoty medal Ministerstwa Przemysłu i Handlu Częstochowa 1926.

ODLEWNIA
DZWONÓW
Karola Schwabego
w Białej Małopolska

Poleca dzwony w dowolnych wielkościach i tonach o niedoścignionej jakości materjału, czystości głosu tak zespołów jak i pojedyńczych dzwonów.
odlewa zespoły harmonijne dostraja nowe dzwony pod gwarancją czystej harmonji do już istniejących.
Przelewa pęknięte, przemontowuje stare systemy na nowe.

Ceny najniższe! **Warunki spłaty dogodne!**

Na post! sery krajowe i zagraniczne, sardynki, tuńczyk, kilperedy, szproty w oliwie, makrele, skumbrie, byczki w sosie pomidorowym, śledzie marynowane, do marynowania, pocztowe i w galarecie, biklingi, szproty, flundry, węgorze i łosoś wędzony poleca po przystępnych cenach:

Kazimierz Bartoszewski
Kraków, ul. Florjańska L. 49.

Codziennie świeże masło dworskie i deserowe.

Na Święta — Znane z dobroci **Szynki, Kiełbasy** oraz wszelkie gatunki wędlin — Na Święta
poleca — poleca
A. RÓŻYCKI KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 22.

Nowości **TOREBKI DAMSKIE** Nowości
TEKI na papiery — PORTFELE
PAPIEROSNICE — BIUWARY
PUDEŁKA na papierosy — KARTY do gry itd. — LUSTRA TOALETOWE — SZACHY
PAPIERY
Ceny zniżone. Ceny zniżone.
STANISŁAW RĄB, Kraków, Sławkowska L. 4.

Maturyczne i Dokształcające Kursy
„WIEDZA“
Kraków, ul. Studencka 14. I. p.

przygotowują na ustnych lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, zapomocą świeżo, przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek, programów i tematów.

Kursy obejmują:

1). Kurs maturyczny gimnazjalny wszystkich typów.
2). Specjalny kurs, przygotowujący do matury seminarjalnej.
3). Kurs średni 5-tej i 6-tej kl. gimn.
4). Kurs niższy w zakresie 4-ch kl. gimn.
5). Kurs 7-miu klas szkoły powszechnej.
6). Kurs przygotowujący do egzaminu specjalnego, uprawniającego do skróconej służby wojskowej.

Uwaga! Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materjału naukowego, tematy z 5-ciu głównych przedmiotów do opracowania.

Na kursach „WIEDZA“ wykładają najwybitniejsze siły fachowe krakowskich państw. szkół średnich.

Do dyspozycji uczniów (enic) kursów zbiorowych, oraz korespondencyjnych, posiadamy gabinet przyrodniczy i geograficzno-geologiczny, jak również bogatą bibliotekę.

Żądać bezpłatnych prospektów.

Choroby serca
Basedow, Astma, Cukrzyca.
Wodolecznictwo, elektryzowanie, naświetlania, djeta, kąpiele kwasowęglowe i t. p.
Sanatorjum „SALUS“
Kraków, ul. Szujskiego L. 11.
TELEFON 112-95.

BŁAWATNIK
Wielkopolanin, ostatnio 9 lat na Kierowniczem stanowisku
poszukuje
odpowiedniej posady.
I-a refer.
Zgłoszenia do „Głosu Narodu“.

Wytwórnia kilimów
Ireny Gutwińskiej
Absolwentki państw. szkoły przem. art.
Kraków, ul. Karmelicka L. 50, parter.
poleca kilimy oraz przyjmuje zamówienia według obrazych wzorów, z gotówką [illegible]

ZAKŁAD WITRAŻOWO-SZKLARSKI
F-a T. Zajdzikowski Kraków św. Jana 30
Dzierż. Jan Kusiak
Oszklenia i witraże do kościołów od 30 zł. za m² wykonuje się przy większych zamówieniach na raty
Ceny 50% niższe niż wszędzie

Fabr. Skład Płócien i Bielizny R. KOWALSKI
Kraków Poleca ul. Wiślna 8.
Płótna bieliźniane i pościelowe, obrusy, ręczniki, chusteczki, serwetki, PŁÓTNA LNIANE KOŚCIELNE i do haftu. POŃCZOCHY, SKARPETY, KRAWATY, bielizna męska i damska, koce, kołdry, kapy, sienniki i t. p. KOSZULE MĘSKIE na miarę krój i wykończenie bardzo solidne.
Wielki wybór! Ceny niskie!

Przepuklinowe Pasy
pachwinowe, pępkowe, udowe,
Opaski Brzuszne
Suspensoria, prostotrzymacze
Pończochy gumowe
dla cierpiących na nogi
Narzędzia Lekarskie
i artykuły gumowe
L. Knapiński, Kraków
ul. Mikołajska 7. Tel. 10505

Muzyka i Śpiew
jedyne w Polsce popularne pismo dla szerzenia kultury muzycznej i śpiewaczej, wychodzi jako miesięcznik rok XI.
„Muzyka i Śpiew“ w każdym numerze pomieszcza **Pieśni na chóry męskie, — mieszane i szkolne, świeckie i kościelne rocznie ogółem 80 kompozycyj.**
„Muzyka i Śpiew“ jest niezbędnem pismem dla P. T. Nauczycieli, — Organistów i chórów kościelnych.
Prenumerata roczna zł 8·—
Redakcja i Administracja: Kraków, ul. św. Krzyża 11.
Konto P. K. O Nr. 400.883
Egzemplarze okazowe wysyła się na żądanie darmo.

WSZELKIE WĘDLINY
ZNANE z DOBOROWEJ JAKOŚCI
POLECA FIRMA
TOMASZ KNOBEL
KRAKÓW, DŁUGA 27. TEL. 135-31.

Dywany i materje meblowe
poleca magazyn mebli
Stefan IGLICKI
w Krakowie ul. Sławkowska 10

TANIO.. TANIO..
Wielka zniżka cen.
Święto się zbliża. Z powodu ogólnego kryzysu zniżyliśmy znacznie ceny naszych towarów tak, iż przewyższają 50%. aby każdy z Czytelników mógł skorzystać i nabyć towary o pierwszej jakości po cenach najniższych — konkurencyjnych. Wysyłamy niżej podane towary dla przekonania o ich dobroci i niskich cenach. A mianowicie: 1 ubranie męsk. got. czysto kamgarn. I gat. z pierwszorzędnemi dodatkami w najnowszych fasonach za 57 zł. 1 ubranie męsk. got. kamgarn. weł. II. gat. we wszystkich najpiękniejszych kolorach za 47 zł. 1 ubranie męsk. got. bost. w dobrym gatunku za 28.— zł 3 mtr. „Marengo“ czysty weł. kamgarn. 140 cmt. szer. na eleganckie ubranie męskie świąteczne za 28,80. 3 mtr. Boston — kamgarn. weł. I. gat. na eleganckie ubranie męskie świąteczne we wszystkich najpiękniejszych kolorach za 48 — zł. 3 mtr. „Chemberlain“ na elegancką suknię damską „Ostatnia nowość“ w odpowiednim gatunku w różnych najpiękniejszych kolorach za 21·— zł. 1 koszula męska świąteczna biała balowa za 6.50. zł. 1 koszula męska zefir. z jedw. w różnych ang. deseniach za 7,70. zł. 1 koszula męska. zefir. lub sportowa z krawatem w różnych najnowszych wzorach za 5,60 zł. 1 koszula męska robot. w dobrym gatunku za 2.10 zł. 1 kołdra watowa z czystą białą watą z obustr. pokryciem satynowem za 18 50 zł. (Upraszamy podać Nr. ubrań oraz koln.) Adresować prosimy: Wyroby Krajowe „Suknopol“ Łódź, skrz. poczt. 305. — Do każdej przesyłki załączymy miłą niespodziankę.

Wyroby powroźnicze,
liny, postronki, sznury, szpagaty, taśmy tapicerskie, pasy młyńskie, wszelkiego rodzaju siatki, hamaki, huśtawki, szczotki, wycieraczki itp.
poleca po cenach zniżonych firma
M. Spytkowska
Kraków, plac Marjacki L. 7.

KILIMY
artystyczne — dywany, pasiaki łowickie poleca najtaniej Wytwórnia „Kobierzec“ Kraków, ul. Podwale 3. Telefon 13-169.

Szczerba Roman
Kraków, ul. Florjańska L. 40
poleca: kapelusze, bieliznę, rękawiczki, skarpetki. Pektoraliki, Koloradki gumowe dla PT. Księży.

Martwi nas
mały zbyt towarów.
Powiększajmy rynek zbytu, posługując się samolotami, a przestaniemy narzekać, gdyż wówczas będziemy mogli dostarczać towary do odległych miast równie szybko jak dostarczamy je odbiorcom miejscowym końmi lub samochodem.
Nie ograniczajmy zatem rynku zbytu do miejsca produkcji.
Samoloty kursują codziennie. — Niskie taryfy. — Informujmy się:
Polskie Linje Lotnicze „Lot“
Kraków, ul. Szpitalna 32. — Tel. 132-22.

INSTRUMENTA MUZYCZNE
dęte i smyczkowe oraz części zapasowe do tychże. — Stare instrumenta naprawia, zestraja kupuje lub wymienia na nowe
Józef **NIKIEL**
Kraków, ul. Szewska 2
wszelkie porady przy zakładaniu i kompletowaniu zespołów orkiestralnych udziela **bezpłatnie.**

Poszukuje poważnego inteligentnego współlokatora do pokoju umeblowanego najchętniej urzędnika, od 1-go kwietnia br. Zgłoszenia: Kraków, „Głos Narodu“ pod urzędnik Kruonicza.

Tapczany
otomany, poduszki z trawy morskiej i włósienia, salony, rozkładanki najnowszego fasonu do rozkładania sprzeda tanio i przyjm. wszelkie reperacje
tapicer, św. Tomasza 4

Udzielamy pożyczek
na dogodne spłaty za ubezpieczeniem
Bank Towarowy
Związku Przemysłowców i Kupców,
Kraków, ul. Wolska L. 11.

Wydawca za „Głos Narodu“ Skę z ogr. odpow. K. Holeksa. Redaktor naczelny Jan Matjasik. Redaktor odpowiedz. Dr. Józef Warchałowski. Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarz. R. Ferka.